

Tiivistelmä: Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman seurantaselvityksen tulosraportti

Tesoman alue, Leinola & Vehmainen,
Vuores, Lentävänniemi ja Niemenranta
10/2025

Kaisa Kaitosalmi, Saana Tikkanen, Solita
Jussi Salmela, Parametra

Työn tausta ja tavoite

Taustaksi

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelmassa toteutettiin vuonna 2023 baseline-selvitys ohjelmaan valituilla kohdealueilla. Selvityksessä mukana olevat alueet ovat **Tesoman alue, Leinola ja Vehmainen, Vuores, Lentävänniemi ja Niemenranta**. Baseline-selvityksestä saadun näkemyksen perusteella eri alueille kohdistettiin erilaisia kestävämpää elämäntapaa mahdollistavia sekä kestäviin valintoihin kannustavia toimenpiteitä.

Seurantaselvityksen tavoite

Tämän alkusyksystä 2025 toteutetun seurantaselvityksen tavoitteena oli selvittää miten asukkaiden kokemat mahdollisuudet ja esteet *liikkua ja kuluttaa* kestävällä tavalla ovat muuttuneet. Eli miten

- asukkaiden asenteet ja motivaatiot kestävämpään elämäntapaan,
- kestävän elämäntavan teot sekä
- kestävää elämäntapaa edistävät tai estävät tekijät

ovat muuttuneet verrattuna aikaisempaan selvityskertaan (2023). Tulosten vertailun mahdollistamiseksi kyselytutkimuksen sisältö pidettiin pitkälti samanlaisena, kuin aikaisemmassa selvityksessä.

Arjen valinnat epävarmuuden keskellä

Keskeiset globaalit ja paikalliset muutokset 2023-2025

Tulevaisuususkko ja vaikutusmahdollisuudet

Yleinen ilmapiiri on pessimistinen, mikä vaikuttaa siihen, kuinka ihmiset kokevat omat vaikutusmahdollisuutensa. Vaikka joiltain osin kehitystä on tapahtunut, synkkä ilmapiiri voi peittää nämä parannukset alleen.

Kiristynyt taloustilanne ja vaikeat työmarkkinat

Vuonna 2023 niukkuus näkyi jo energiakriisin ja korkeiden sähköhintojen kautta. Sen jälkeen pienituloisten ja keskiluokan ahdinko on syventynyt ja pitkittynyt. Leikkaukset, säästöpuhe ja epävarmat työmarkkinat vaikuttavat laajasti arkeen sekä vähentävät halukkuutta tehdä suuria päätöksiä. Tämä johtaa usein lyhytnäköisiin ratkaisuihin – esimerkiksi nopeisiin säästöihin ja optimointiin – tulevaisuususkkoa edellyttävien suurten investointien (kuten energiaremonttien) sijaan.

Yhteisö ja sen merkitys

Yhä useampi kokee, ettei kuulu mihinkään joukkoon tai yhteisöön. Samalla yhteisön rooli kestävämmän elämäntavan mahdollistajana on tunnistettu tärkeäksi: monet kestävät teot edellyttävät jakamista, yhdessä tekemistä ja muiden huomioimista. Yhteisöllä on myös suora vaikutus alueiden elinvoimaisuuteen – siihen, kuinka aktiivista ja onnellista elämää omalla asuinalueella eletään.

Ekologisuus muiden murheiden varjossa

Viime vuosina turvallisuus- ja talouskysymykset ovat vieneet huomiota ilmasto-, ympäristö- ja energiakeskusteluilta. Liike-elämässä näkyy väsymystä ja uskon horjumista vihreään siirtymään – heijastuuko tämä myös kuluttajien käyttäytymiseen?

Epävarmuus hidastaa muutosta

Kasvava epävarmuus vaikuttaa voimakkaasti ihmisten päätöksentekoon. Riskien välttely on luontainen reaktio: kun tulevaisuus on sumussa, suuria päätöksiä lykätään. Epävarmuus näkyy kuluttajien käyttäytymisessä erityisesti seuraavien teemojen osalta:

- **Päätöksenteon pidentyminen:** tiedonhauntarve lisääntyy ja päätöksiin käytetään enemmän aikaa ja harkintaa.
- **Turvautuminen tuttuun:** pysytään tutuissa brändeissä ja tuotteissa.
- **Käytännöllisyyden korostuminen:** priorisoidaan arjen tarpeet kehityksen tai estetiikan sijaan.

Yhteenvetona: Tarve pysyä tutussa ja hallittavassa vahvistuu, mikä hidastaa muutosta kohti kestävämpiä ratkaisuja.

Kyselyyn vastanneet alueittain

Kyselyn toteutus

Kyselyn tiedonkeruu toteutettiin Norstatin kuluttajapaneelissa sekä avoimella kyselylinkillä, jota jaettiin esimerkiksi alueiden asukasyhdistysten ja sosiaalisen median kanavien kautta.

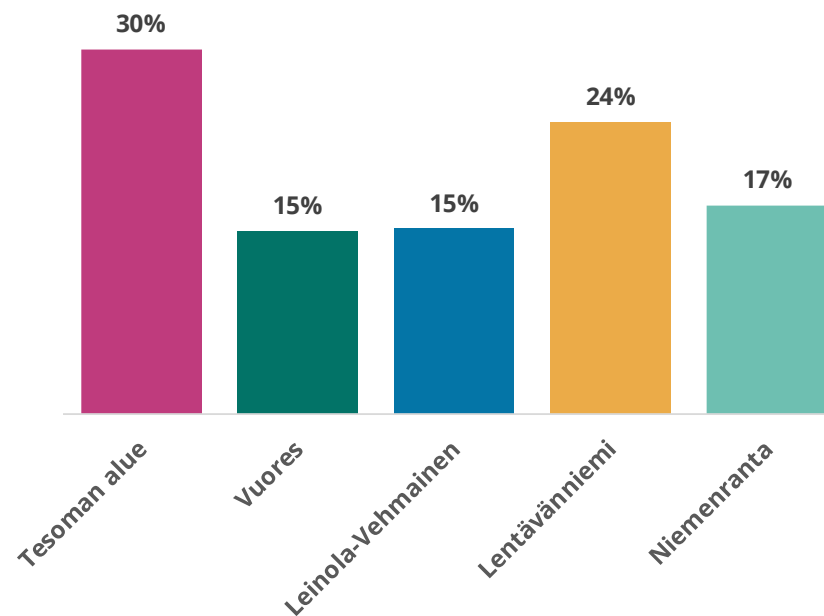
Vastauksia saatiin yhteensä 1 583 kappaletta. Vastaajamäärät alueittain:

- Tesoman alue, n=468
- Vuores, n= 235
- Leinola-Vehmainen, n=238
- Lentävänniemi, n= 374
- Niemenranta, n= 268

Kyselytutkimuksille tyypilliseen tapaan miehet ja nuoret ovat aliedustettuina vastaajajoukossa. Tulosten yleistettävyyden takia vastauksia on painotettu jälkikäteen iän ja sukupuolen mukaan vastaamaan paremmin alueiden todellisia jakaumia. Tämän lisäksi vuoden 2025 aluekohtaisia vastaajamääriä on kokonaistulosten analysointia varten painotettu vuoden 2023 vastaajamäärien mukaisiksi. Näin on saatu vertailukelpoiset aineistot kokonaistulosten analysointiin. Aluekohtaisissa tuloksissa on käytetty painottamattomia vastaajamääriä.

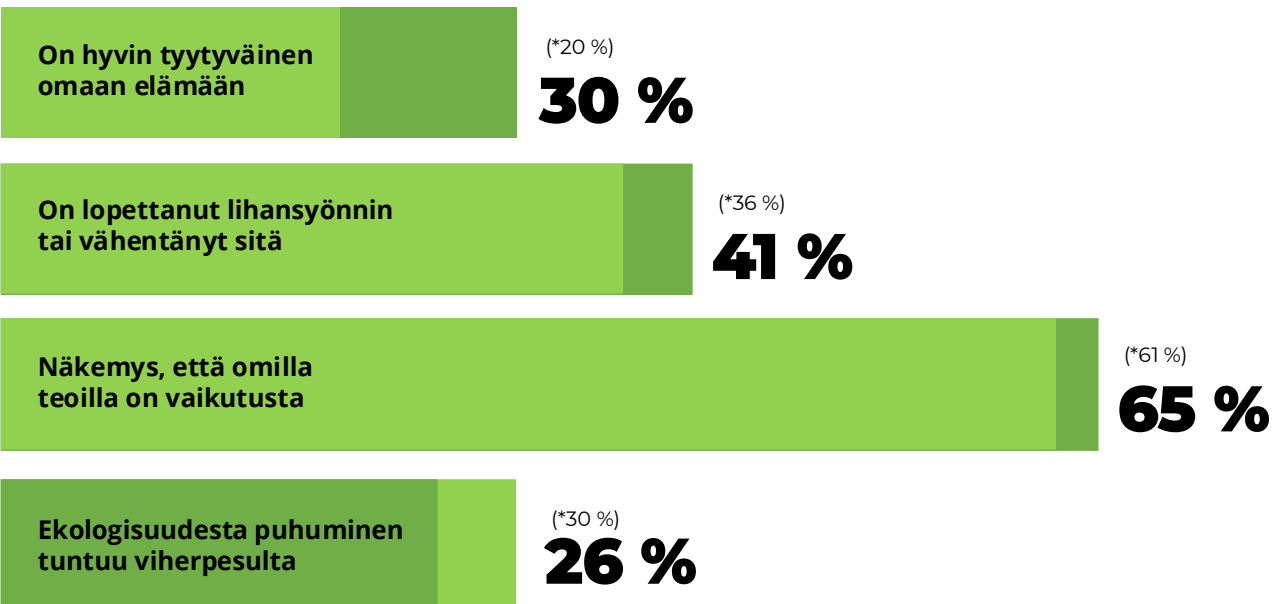
Edellisen selityskerran (2023) kokonaisvastaajamäärä oli 1 083 kpl.

Vastanneet alueittain, n=1 583

Yhteenveto selvitystyön tuloksista

Positiiviset muutokset 2023-2025

Selkeänä positiivisena muutoksena nousee hieman yllättäenkin **kokemus tyytyväisyydessä omaan elämään** (muutos +10 %-yksikköä). Epävarmoista ajoista huolimatta arki näyttäisi toimivan – se luo tyytyväisyyttä samalla tavoin kuin tutkimuksissa, joissa Suomi on tunnistettu maailman onnellisimmaksi maaksi. Niissäkin tuloksissa voitaisiin tulkita mitattavan pohjimmiltaan juuri tyytyväisyyttä arkeen.

Lihansyönti on myös vähentynyt. Ohjelmakauden aikana (2023-2025) kiristynyt taloustilanne ja voimaantulleet uudet ravintosuositukset ovat voineet myötävaikuttaa asiaan – ottaen huomioon että alueiden asukkaat ovat avoimia kestävyysviesteille (sekä myös terveysviesteille ja tutkimustiedolle?).

Myönteisenä kehityksenä voidaan pitää myös sitä, että vaikeista ajoista huolimatta **yhä useampi kokee omilla teoillaan olevan merkitystä** – jopa hieman aiempaa selvityskertaa enemmän.

Ekologisuudesta puhuminen koetaan entistä harvemmin viherpesuksi – vaikka noin neljännes vastaajista ajattelee yhä niin. Tulosta voi tulkita kahdella tavalla: joko skeptikkojen määrä on vähentynyt tai aiheesta puhumiseen on yksinkertaisesti totuttu.

Negatiiviset muutokset 2023-2025

Luontoa säästävien tuotteiden ja palveluiden suosiminen on hieman vähentynyt, minkä taustalla voi olla monessa taloudessa läsnäolevat taloudelliset paineet.

Kokemus oman asuinalueen **siisteydestä, rauhallisuudesta ja turvallisuudesta on heikentynyt**, erityisesti Tesomalla ja Lentävänniemessä. Tampereen kaupungin turvallisuuskyselyn** mukaan alueiden todellinen turvattomuus – esimerkiksi rikollisuuden lisääntyminen – ei kuitenkaan ole kasvanut. Muutos näyttää siis liittyvän ennen kaikkea koettuun turvallisuuden tunteeseen.

Vapaaehtoistyöhön suhtautuminen jakaa asukkaita aiempaa enemmän. **23 % vastaajista tekee yhä vapaaehtoistyötä, mutta samalla yhä useampi kertoo, ettei ole siitä kiinnostunut.** Tämä voi heijastaa kireitä aikoja, julkisen keskustelun ilmapiiriä sekä yleistä vaikuttamisväsymystä – uusia tekijöitä on entistä vaikeampi saada mukaan.

(*54 %)
49 %

Suosin kulutuspäätöksissäni luontoa säästäviä tuotteita ja palveluita

(*77 %)
69 %

Asuinalueeni on siisti ja rauhallinen

(*80 %)
73%

Asuinalueeni on turvallinen

(*35 %)
39 %

En ole kiinnostunut vapaaehtoistyöstä

Muut muutokset 2023-2025

Muita huomionarvoisia muutoksia kehitysohjelman aikana ovat:

- **Käsitys omasta ekologisuudesta**

Yhä useampi näyttää havahtuneen siihen, ettei oma elämä ehkä ole kestävällä tasolla – tai vaihtoehtoisesti kulutus ja heräteostokset ovat lisääntyneet.

- **Uran ja menestyksen tärkeys**

Uran ja menestyksen merkitys on hieman laskenut. Kun työtä on vähemmän, ihmiset voivat etsiä merkitystä ja identiteettiä entistä enemmän muista elämäalueista.

- **Energiankulutuksen vähentäminen**

Vaikka 63 % vastaajista kertoo edelleen minimoivansa energiankulutusta, osuus on pienentynyt edelliseen tutkimukseen verrattuna (70 % vuonna 2023). Tuolloin teema oli erityisen ajankohtainen – elettiin energiakriisin aikaa, talvea ja sähkön hinta oli korkealla – joten muutos selittynee osin sillä.

(*40 %)

35 %

Olen varmaankin aika ekologinen koska kulutan niin vähän

(*41 %)

36 %

Minulle on tärkeää saada menestystä uralla ja elämässä

(*70 %)

63 %

Minimoin energiankulutusta laskemalla lämpötilaa ja säästämällä lämmintä vettä

Kestävän elämäntavan esteet

Verrattuna aikaisempaan selvityskertaan, nyt esteenä nousee esiin tietynlainen vaikuttamisväsyminen. Aikaisempaa useampi kokee omilla teoilla olevan merkitystä, mutta keinottomuuden tunne ja epäselvyys vaikutusmahdollisuuksista heikentävät halua toimia kestävämmän elämäntavan edistämiseksi.

Taloudelliset esteet kestävämmille valinnoille

Elinkustannusten nousu on entisestään vähentänyt kiinnostusta isoihin investointeihin, kuten sähköautoon tai kodin energiaremonttiin.

Myös pienemmissä arjen hankinnoissa kestävät vaihtoehdot saatetaan nähdä kalliimpina, eikä niistä haluta maksaa lisähintaa. Pakollisten menojen jälkeen taskuun jäävät varat käytetään mieluummin pieniin arkea ilahduttaviin asioihin.

73 % sanoo haluavansa kuluttaa vastuullisemmin, mutta usein hinta lopulta ratkaisee.

Arjen rutiinien ohjaamat valinnat

Arjen kiire ja kuormitus – työ, perhe, harrastukset ja velvollisuudet – ohjaavat tekemään päätöksiä autopilotilla. Rutiinit helpottavat elämää, mutta tekevät uusien, kestävämpien tapojen omaksumisesta vaikeaa, koska ne vaatisivat perehtymistä, suunnittelua ja vaivannäköä. Vastanneista 56 % sanoo elämänsä olevan kiireistä ja yhtä moni haluaisi rauhoittaa tahtia.

Kestävämpi arki saattaa näyttäytyä vaivalloisena ja saavutetuista eduista luopumisena. Esimerkiksi oma auto koetaan usein välttämättömäksi, eikä sen korvaamista muilla vaihtoehdoilla olla valmiita harkitsemaan.

Vaikuttamisen väsyttävyyys ja keinottomuuden tunne

Skeptisyys omien tekojen merkittävyyteen on laskenut, mutta samaan aikaan toimijuudessa on nähtävissä laskua. Väsyminen ja epäselvyys siitä, missä ja miten voisi vaikuttaa, estävät toimintaa.

Huoli oman alueen kehityksestä on kasvanut, mutta halukkuus osallistua esimerkiksi vapaaehtoistyöhön tai vaikuttamiseen sosiaalisessa mediassa on vähentynyt.

Lisäksi lähes kolme neljästä kokee, ettei pysty osallistumaan oman alueensa kehittämiseen.

Luonnon monimuotoisuus noussut keskiöön

Vielä 5–10 vuotta sitten monien ympäristötietoisten kansalaisten keskustelua ekologisuudesta hallitsivat hiilidioksidipäästöt ja ilmaston lämpeneminen. Nyt monet ihmiset ovat siirtyneet ”hiiliputkinäöstä” **kohti laajempaa kestävyiden ymmärrystä**, joka huomioi myös **sosiaalisen kestävyiden** ja ekologisuuden osalta erityisesti **luonnon monimuotoisuuden**.

Tutkituilla alueilla painopiste on siirtynyt läheisempään ja suomalaisille **konkreettisempaan huolenaiheeseen: luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen**. Siinä missä hiilipäästöt ovat olleet globaali keskustelun aihe, niin luonnon monimuotoisuus koetaan erityisen paikallisena teemana.

Lähiluonnon vaaliminen on valtaosalle vastaajista tärkeää. Teema resonoi vahvasti suomalaisten **syvän luontosuhteen** kanssa ja on siksi monelle erityisen tärkeä.

Vaikuttaa siltä, että siinä missä hiilipäästöt ovat olleet erityisesti ekotietoisten ykkösaiehe, **luonto ja sen vaaliminen on asia, joka koskettaa ja yhdistää lähes kaikkia**.

***Lähiluonto**
ja sen vaaliminen
on minulle
tärkeää*

Luonnontilaiset alueet luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

- ratkaisuidea oli suosituimpien joukossa kaikilla alueilla.

Alueista riippuen 46-66 % asukkaista pitää monimuotoisuutta edistäviä alueita **erittäin kiinnostavana**.

Seuraavat mahdolliset painopistealueet

Monet kestävät valinnat (mm. lihan vähentäminen ja second hand -ostot) eivät ole enää vain varhaisten omaksujien valitsemia, vaan niistä on tullut valtavirtaa. Seuraavat valtavirran kestäväen elämäntavan teot ovat todennäköisesti sellaisia, jotka ovat **helposti saavutettavia ja konkreettisia, tukevat yhteisöllisyyttä tai hyvinvointia, ja tarjoavat selkeän henkilökohtaisen hyödyn** (mm. säästö, mukavuus tai terveys), esimerkiksi:

Kierrätyksen ja jakamisen uusi taso

Kirpputorit ja kierrätyskeskukset ovat jo arkea, mutta seuraava vaihe on **säännöllinen tavaroiden lainaaminen ja yhteiskäyttö** (esim. naapurien työkalut, yhteiset varastot/veneet/mökit, jakamislustat).

Liikkumisen arkimuutos

Etätyö on tullut jäädäkseen ja liikenne on monipuolistunut. Seuraava vaihe voi olla **sähköpyörien ja -skuuttien, kyytipalveluiden, julkisen liikenteen ja autoilun yhdistyminen luontevaksi kokonaisuudeksi**. Tarvitaan joustava keinovalikoima liikkuu, ilman että tarvitsee valita olevansa autoilija, pyöräilijä tai joukkoliikenteen käyttäjä. Jos eri keinoja voisi käyttää joustavasti tarpeen mukaan, yhä useampi voisi uskaltaa luopua ykkös- tai kakkosauton omistamisesta.

Asumisen ja kodin energia- älykkyyks

Aurinkopaneelit, lämpöpumput ja energianseuranta eivät ole enää vain edelläkävijöiden juttu. Seuraavaksi nähtävissä saattaa olla **kuluttajien energiaomavaraisuuden yleistyminen entisestään**.

Ruokavalion muutos jatkuu

Kasvipainotteisuuteen siirtymisessä on edistytty, mutta monella muutos on vasta alussa. **Keskeistä on ylläpitää hyvä suunta ja antaa hyvien esimerkkien levitä**. Ihminen on laumaeläin ja oppii esimerkin kautta: ystävän kautta maistettu hyvä kasvisresepti päättyy omaankin keinovalikoimaan, ja konventiot muuttuvat hitaasti, mutta varmasti, resepti kerrallaan.

Sosiaalinen kestävyyden aalto

Yhä useampi alkaa ymmärtää, että kestävyys ei ole vain ekologista vaan myös sosiaalista – yhteisöllisyys, luottamus ja osallisuus ovat osa kestävää hyvinvointia. **Kun yksilöt kokevat kuuluvansa yhteiseen muutokseen, sitoutuminen vahvistuu**. Tämä saattaa olla seuraavan vuosikymmenen suurin kestävyysteko: **kestävän yhteisön rakentaminen**.

Kohdealueet ja aluekohtaiset tulokset

Tesoma

Tesoma

Erityispiirteet ja muutokset

Monipuolinen ja luonnonläheinen

Tesoma on kaupunkimainen, mutta samalla rauhallinen ja luonnonläheinen alue, jota luonnehtii suhteellisen väljä rakentaminen. Alueella on monipuolista ja eri aikakausina valmistunutta rakennuskantaa: sekä tiivistä kaupunkimaista asumista kerrostaloissa palveluiden vierellä että väljempää omakotitaloasumista hieman syrjemmässä. Tesoman eri alueiden, kuten Raholan, Ikurin ja Tohlopin, asukkaat käyttävät Tesoman keskustan palveluita, joihin kuuluvat muun muassa modernin ostoskeskuksen kahvilat, kaupat, terveysasema ja kirjasto. Alue palveluineen on monin paikoin kokenut viime vuosina kasvojenkohotuksen. Tesomalla viihdytään pitkään ja alueella on matala asukasvaihtuvuus. Alueen asukasmäärässä tai väestöjakaumassa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta ohjelmakauden aikana.

Kehittyvä alue – Täydennysrakentamista, uusia joukkoliikenteen linjoja ja palveluiden kehittymistä

Tesoman alueella on varsin hyvät julkisen liikenteen yhteydet erityisesti alueilla missä on korkea väestö- ja työpaikkatiheys. Viime vuosina lähijunayhteydet ja bussilinjat ovat entisestään kehittyneet.

Alueella on monia kävellen tai pyörällä saavutettavia palveluita ja keskuksia, kuten koulut, liikuntapaikat, juna-asema sekä ostos/palvelukeskus. Keväällä 2025 alueelle avattiin uusia palveluita mm. kuntokeskuksen sekä kauppojen ja hyvinvointikeskuksella toimivan lähitorin muodossa.

Hyvinvointi-indeksi on Tesoman alueella on kohonnut hieman vuosina 2023–2025 (64,8 → 66,7).

Kuvat: Tesoman palveluita, Tohloppijärvi, Raholan koulu

Lähteet: Mosaic-analyysi, Asukashaastattelut 03/2023, Tamperelaisten hyvinvointiselvitys 2025, Tilastokeskuksen väestötilastopalvelu 2022-2024, Sujuva ja kestävä arki -hanke 2025

Tesoman asukkaat

Eri-ikäiset, hyviä lähipalveluita ja maltillisia asuntojen neliöhintoja arvostavat ihmiset viihtyvät Tesomalla.

“Alue on meille kompromissi. Lasten kasvatusta kaupungissa, mutta rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä.”

- Tesoman asukas

Muutos motivaatiotekijöissä ja asennemaailmassa

Tesomalla asuvien vastauksissa korostuu edelleen melko maltillinen kuluttaminen ja arkijärkevä elämäntyyli. Vaikka aikaisempaa harvempi sanoo tekevänsä ostoksia vain tarpeeseen, arvioidaan oma elämäntapa edelleen ympäristön kannalta varsin kestäväksi

Asuinaluetta kuvaavat tekijät

Tesomalaiset ovat jopa hieman aikaisempaa tyytyväisempiä alueensa joukkoliikennetyhteyksiin, pyöräteihin ja lähipalveluihin. Alueella koetaan olevan verrattain hyvin tekemistä myös nuorille. Tyytyväisyys omaan elämään on hieman lisääntynyt, mutta Tesoman asukkaita vaivaa kuitenkin kasvava huoli alueen tulevaisuudesta. 70 % asukkaista pitää aluetta rauhallisena ja turvallisena, tämä on selvästi edellistä selvityskertaa pienempi osuus.

Elämäntavan kestävyys

(*61 %) **60 %**

Arvioi elämäntapansa olevan ympäristön kannalta kestävää

(*80 %) **82 %**

Pitää tärkeänä, että tavalliset kansalaiset tekevät ympäristön kannalta kestäviä valintoja

Luontosuhde

(*68 %) **69 %**

On huolissaan luonnon tilasta ja monimuotoisuuden heikkenemisestä

(*87 %) **85 %**

Sanoo, että lähiluonto ja sen vaaliminen on itselle tärkeää

Yhteisöllisyys

(*32 %) **33 %**

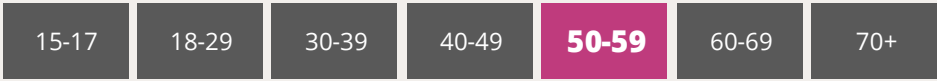
Pitää asuinaluettaan yhteisöllisenä / kylämäisenä

30 %

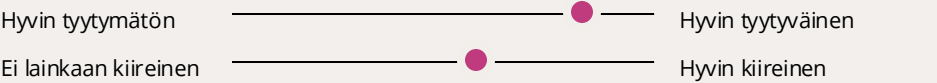
Kokee vahvasti kuuluvansa johonkin joukkoon tai yhteisöön

*vuoden 2023 luvut

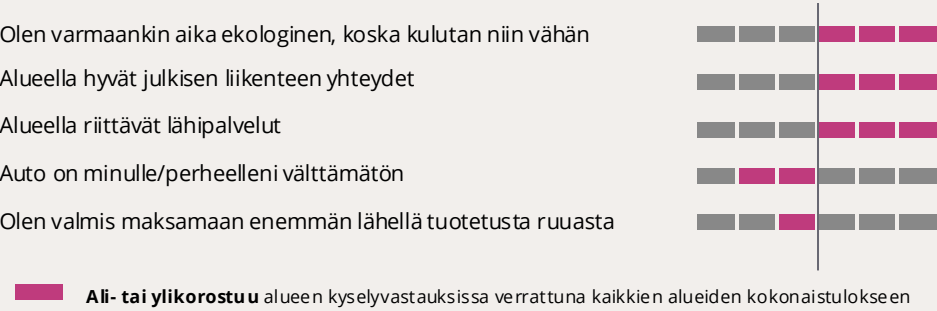
Vastaajissa korostuvat ikäryhmät 2025

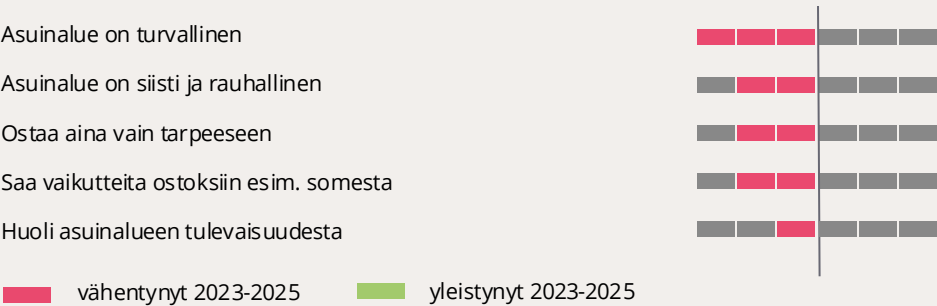
Elämänasenne 2025

Erottelevimmat asenne- ja asuinalueväittämät 2025

Asenne- ja asuinalueväittämät, joissa eniten muutosta 2023-2025

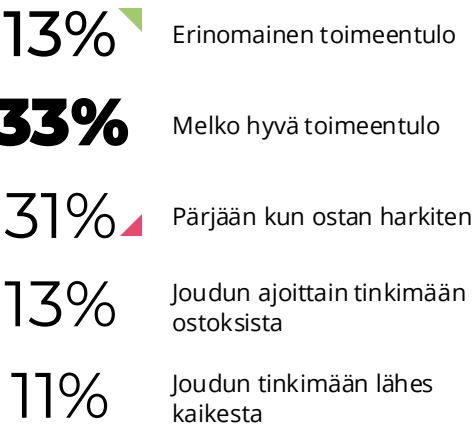

Talous ja toiveikkuus

Tesoman asukkaissa korostuvat edelleen matalampien tuloluokkien edustajat. Vaikka hieman edellistä selvityskertaa useampi kokee tulevansa vähintään melko mukavasti toimeen, monella taloudellinen tilanne sanelee kuluttamisen mahdollisuudet ja valinnat. Arkijärkevä ja kohtuullinen kuluttaminen on Tesomalla edelleen verrokkialueita yleisempää. Tämä näkyy esimerkiksi second hand –tuotteiden suosimisena ja tavaroiden ahkerana korjaamisena.

"Jos minulla olisi rahaa tehdä hankintoja elämänmuutokseen... Taloustilanne sanelee pitkälti mitä voi ja pystyy tehdä"

Toimeentulo

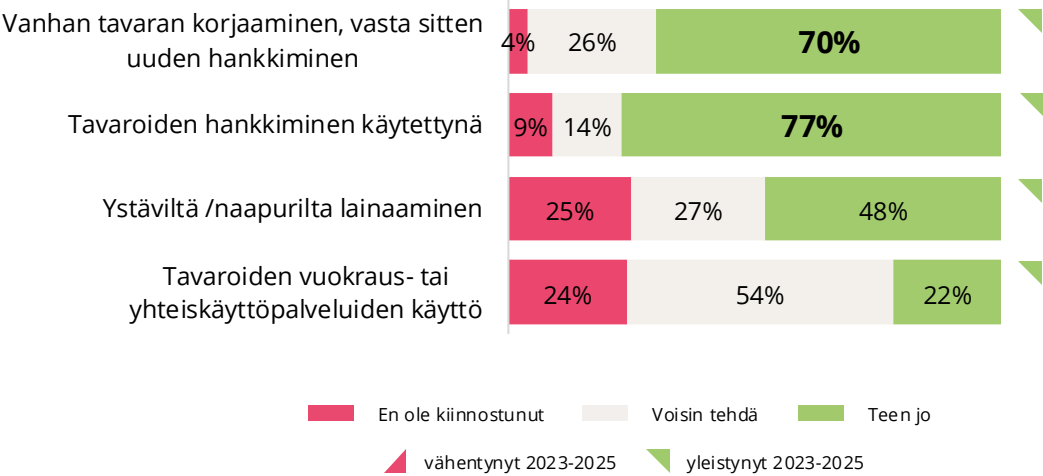
Toiveikkuus oman tulevaisuuden suhteen

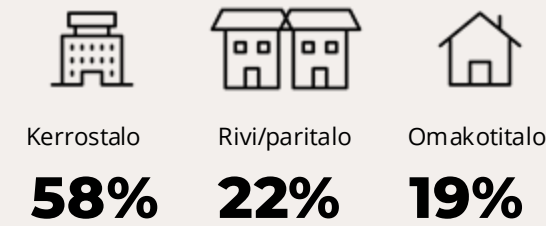
Muutokset kulutustottumuksissa ja tavaroiden hankinnassa

Tesomalla **kaikki** tutkitut tavaroihin ja kuluttamiseen liittyvät kestävät teot ovat sekä **edellistä selvityskertaa että verrokkialueita yleisempiä**.

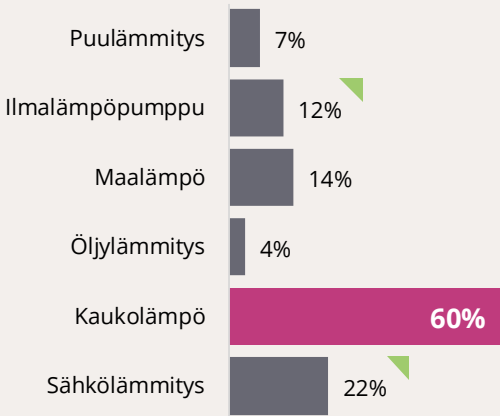
Erityisesti tavaroiden hankkiminen käytettynä ja vanhan korjaaminen korostuvat tesomalaisten keskuudessa ja niiden suosio on selvästi kasvanut. **Tavaroiden vuokraus- tai yhteiskäyttöpalvelut** jakavat edelleen mielipiteitä, mutta huomattavasti edellistä selvityskertaa useampi on siirtynyt niiden käyttäjäksi (v. 2023: 13 %, 2025: 22 %).

Asumismuoto

Lämmitysmuoto (%)

"Sähkölämmitteisen rivitaloasunnon aurinkosähkön hyödyntäminen olisi kiinnostavaa mutta liian kallis hankinta. Rahaa siihen ei ole. Jos ison lottovoiton saisi..."

Asuminen, energia ja muutokset kestäväan asumisen teoissa

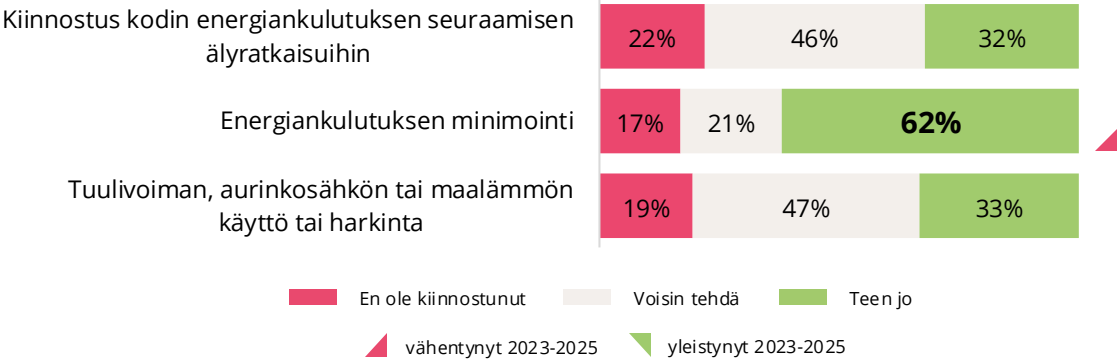
Tesomalla asutaan tyypillisesti kaukolämmöllä lämpiävissä kerrostaloissa. Kotitalouksien "energiansäästötalkoot" eivät ole olleet julkisuudessa pinnalla lainkaan vuoden 2023 tapaan, ja nyt selvästi aikaisempaa harvempi kertookin minimoivansa energiankulutustaan.

Edelleen 80 % kokee tuulivoiman, aurinkosähkön tai maalämmön vähintään harkinnan arvoisena, mutta kuitenkin moni sanoo asumismuodon ja korkeiden kustannusten hidastavan tai estävän investointeja. Vuokra-asuminen ja taloyhtiöiden päätökset hidastavat esimerkiksi **maalämmön, aurinkosähkön tai vedenkulutuksen seurannan** käyttöönottoa. Lisäksi vanhojen rakennusten **energiaremontit tarkoittavat käytännössä kalliita** modernisointeja, ja niihin liittyvät investoinnit nähdään esteinä.

"Energiatehokkaat asumisen ratkaisut vaativat vanhaan taloon hankintoja, suunnittelua, remontteja yms joihin ei tällä hetkellä aikaa, energiaa tai varoja."

Kestäväan asumisen muutokset alueella

- Energiankulutuksen minimointi (lämpötilan laskeminen, lämpimän veden säästäminen) kiinnostaa aikaisempaa vähemmän.

Liikkumistottumukset ja muutokset kestävässä liikkumisessa

Tesomalaiset arvostavat alueensa hyviä **joukkoliikenneyhteyksiä** ja **lähipalveluita**. Erityisen tyytyväisiä joukkoliikenneyhteyksiin ovat Tesoman keskustan alueella asuvat, selvästi tyytymättöimpiä ovat Tohlopin asukkaat.

Yli kolmannes asukkaista kokee, ettei oma auto ole alueella välttämättömyys ja **autottomien kotitalouksien osuus onkin kasvanut** edellisestä selvityskerrasta.

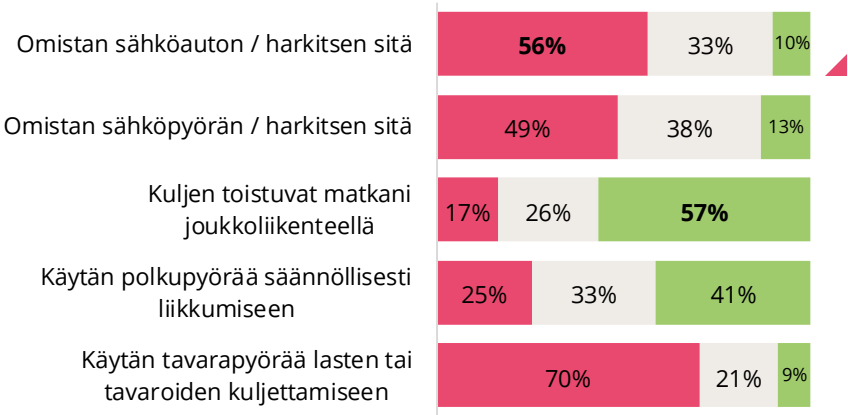
Kestävän liikkumisen muutokset alueella:

- Suurempi autottomien kotitalouksien osuus
- Kasvanut tyytyväisyys kestäväen liikkumisen edellytyksiin (joukkoliikenne, pyörätiet)
- Sähköauton hankinta kiinnostaa entistä harvempaa

Toisaalta **sähköautojen hankkimisessa tesomalaiset eivät välttämättä ole ensimmäisten joukossa**. Tesomalaisten kiinnostus sähköauton hankintaan onkin selvästi matalampaa kuin verrokkialueilla, lisäksi kiinnostus on jonkin verran laskenut edellisestä selvityskerrasta.

25%

Alueen autollisista voisi harkita autosta luopumista. Vuonna 2023 vastaava osuus oli 30 %.

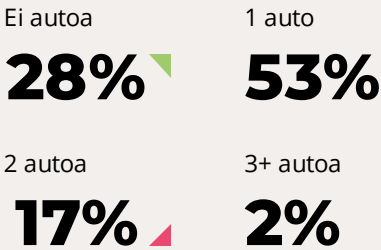

“Harkitsen autoni myyntiä, mutta tarvitsen sitä kesäisin mökkireissuille”

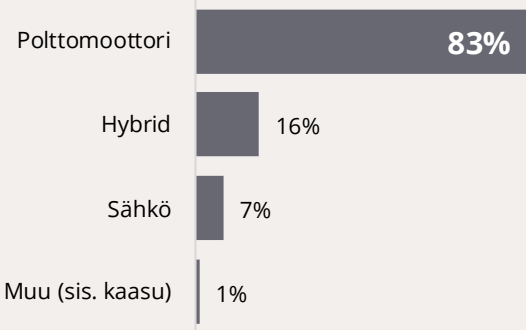
“Sähköautot liian kalliita hyötyyn nähden, sähköpyörää ei saa enää työsuhte-etuna.”

Talouden autojen määrä

Autojen käyttövoima

Ruoka ja muutokset ruokailutottumuksissa

Erityisesti **satokauden mukainen ruoka** korostuu Tesomalla kestäviä ruokailutottumuksia edistävänä tekona. Se on myös selvästi yleisempää kuin aikaisemalla selvityskerralla (v. 2023).

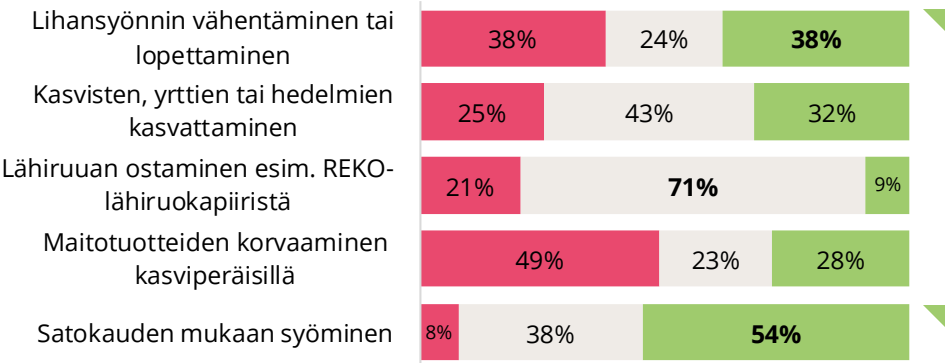
Yhä useampi on myös ryhtynyt kasvissyöjäksi tai ainakin **vähentänyt lihankulutustaan**. Maitotuotteiden korvaaminen kasviperäisillä vaihtoehdoilla kuitenkin herättää edelleen torjuntaa lähes joka toisessa tesomalaisessa.

Jälleen eniten **potentiaalia** voidaan nähdä **lähiruuan suosimisessa**. Moni on kiinnostunut **lähiruoasta ja REKO-ringeistä**, mutta käytännön esteitä ovat korkeat hinnat sekä hankalat aikataulut ja logistiikka. Lisäksi **pienviljely kiinnostaa** selvää enemmistöä, mutta moni kommentoi kerrostaloasumisen ja oman pihan puutteen olevan tälle esteenä.

Esteenä kestävämmille ruokailutottumuksille mainittiin erityisesti **ruuan kallis hinta**. Etenkin kasvikset, hedelmät ja marjat ovat talviaikaan liian hintavia pienituloisille. Lisäksi koko **perheen mieltymysten huomiointi** rajoittaa uusia kestävämpiä ruokakokeiluja.

"Jos vegaaniset vaihtoehdot juustolle ja jogurteille maksaisivat samaa kuin halvimmat..."

En ole kiinnostunut

Voisin tehdä

Teen jo

vähentynyt 2023-2025

yleistynyt 2023-2025

"Lähiruokapiirit ovat itselleni nimellisesti tuttu asia... hinta ja logistiikka eivät ole olleet itselleni sopivia."

"Jos saisin päättää mitä meidän kotitaloudessa ostetaan ruokatarvikkeissa, niin ostaisin itse juuri kasvisperäisiä."

Kansalaisvaikuttaminen ja aktiivisuus

Tesomalaiset suhtautuvat yhä varsin myönteisesti vapaaehtoistyön tekemiseen, mutta **ajanpuute ja heikko tietämys mahdollisuuksista vähentää osallistumista**. Lisäksi nykyinen kärkeä ja teilaava keskustelukulttuuri heikentää halukkuutta oman mielipiteen ilmaisuun esimerkiksi somessa.

"Olisin kiinnostunut osallistumaan vapaaehtoistyöhön... jos toimintaa koordinoitaisiin Tesomalla esim. järjestöjen toimesta."

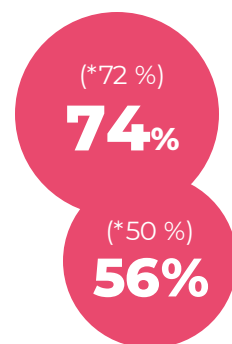
Kestävän elämäntavan esteet

Pienituloisuus nähdään edelleen keskeisenä esteenä kestävämmille valinnoille. Muut esteet liittyvät **ajan ja jaksamisen riittämättömyyteen sekä tiedon ja saavutettavuuden puutteeseen**.

Keskeiset esteet

- **Ei halukkuutta tai mahdollisuutta** kalliimpiin, mutta kestävämpiin hankintoihin.
- **Ruuhkavuodet ja kiire verottavat jaksamista**. Moni sanoo valitsevansa helpoimman tavan, vaikka tietää ekologisemman olevan parempi.
- **Tiedon puute ja palveluiden saavutettavuus**. Esimerkiksi lähiruokapiireistä, tavaroiden vuokrauspalveluista ja vapaaehtoistyön mahdollisuuksista ei ole tarpeeksi selkeää tietoa. Palvelut koetaan hankaliksi ja vaikeiksi löytää.

Haluaisi kuluttaa vastuullisemmin, mutta useimmiten hinta ratkaisee

Ei ole kiinnostunut sähköautoista eikä harkitsisi sen hankintaa

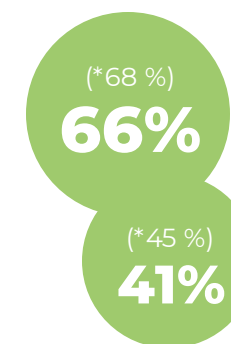
Kestävän elämäntavan mahdollisuudet

Tesomalaisille vastuullisuus tarkoittaa yhä arkijärkevyyttä – **fiksuja valintoja, joilla säästetään sekä rahaa että ympäristöä**.

Keskeiset mahdollisuudet

- **Kuluttamisen volyymi on verrattain matalaa**. Tämän lisäksi kuluja minimoivat, positiivisen **ympäristövaikutuksen ratkaisut houkuttelevat**.
- **Kestävien liikkumistapojen** yleistymisen entisestään. Alueen erinomaiset joukkoliikenneyhteydet tukevat tätä.
- Yhteisöllisyys on jo nyt verrattain vahvaa. Edelleen tunnistetaan nousevaa potentiaalia ja innokkuutta **yhteisöllisyyden edistämiseksi** ja yhteisten asioiden kehittämiseksi.

Ei koe paineita olla tietynlainen. Oma maku ja tuttuus ohjaavat valintoja.

On mielestään **melko ekologinen**, koska kuluttaa niin vähän.

Tesoma

Yhteenvedo ja suositukset

Mikä on muuttunut 2023-2025?

Tesomalla asuvilla korostuu edelleen melko maltillinen ja arkijärkevä kuluttaminen. Tesomalaiset haluavat toimia vastuullisesti ja nauttia elämästä – he ovat oivaltaneet että nämä eivät ole toisiaan poissulkevia asioita.

Tyytyväisyys omaan elämään on hieman lisääntynyt, mutta Tesoman asukkaita vaivaa kuitenkin kasvava huoli alueen tulevaisuudesta. Muita merkittävimpiä muutoksia alueella ovat:

- **Suurempi ja kasvanut autottomien kotitalouksien osuus**
- **Kasvanut tyytyväisyys kestävän liikkumisen edellytyksiin** (joukkoliikenne, pyörätiet), mikä tukee autotonta elämää. Kuitenkin sähköauton hankinta kiinnostaa entistä harvempaa ja kiinnostus on matalampaa kuin muilla verrokkialueilla
- **Kaikki tutkitut tavaroihin ja kuluttamiseen liittyvät kestävät teot ovat sekä edellistä selvityskertaa että verrokkialueita yleisempiä.** Tavaroiden hankkiminen käytettynä ja vanhan korjaaminen ovat suosiossa.
- **Yhä useampi on ryhtynyt kasvissyöjäksi tai ainakin vähentänyt liihankulutustaan.**

Mitä seuraavaksi?

Tesomalaisilla on hyvät edellytykset elää hyvää, sujuvaa ja ekologista elämää. Tesomalle on hyvä kohdistaa toimenpiteitä *reseptillä "mitä Martat tekisivät?"*. Erityisesti toimivat elämäniloa tuovat käytännönläheiset ja arkijärkiset ratkaisut, mihin tarvitaan oivaltavaa otetta enemmän kuin suuria resursseja. Tesomalaisille tulee mahdollistaa arkijärkevät ja fiksut valinnat, joilla säästetään sekä rahaa että ympäristöä. Seuraavaksi tulisikin panostaa:

- **Ulkoalueiden viihtyvyyttä ja käyttöä** lisäävät ratkaisut, esim. ulkokuntosalit
- **Luontoon pääsyn mahdollistaminen** ja luontopalvelut
- **Luonnon monimuotoisuuden edistäminen**
- **Tavaroiden huoltotilat ja verstaat**
- **Yhteisöllisyyttä** ja kohtaamisia lisäävät ratkaisut
- **Lisäksi taloyhtiöiden tukeminen kestävyttä edistävässä energiaremonteissa**, samalla tiedostaen että kustannusvaikutukset mietityttävät asukkaita

**Leinola &
Vehmainen**

Leinola ja Vehmainen

Erityispiirteet ja muutokset

Hyvämaineiset ja perinteiset pientaloalueet

Leinola ja Vehmainen ovat Itä-Tampereen arvostettuja omakotitaloalueita, joille on ominaista väljä rakentaminen ja monipuolinen rakennuskanta: idylliset puutalot ja modernit omakotitalot muodostavat yhdessä alueiden ilmeen. Palveluita on rajallisesti – koulu, päiväkotit, palvelutalo ja urheilukenttä – mutta varsinaista keskustaa tai laajempia palvelukeskittymiä ei ole.

Alueiden väestö on pysynyt vakaana, ja eri ikäluokat ovat yhä edustettuina melko tasaisesti. Asukkaiden koulutus- ja tulotasot ovat Tampereen mittakaavassa korkeita.

Vakaata kehitystä, ei suuria muutoksia

Leinola ja Vehmainen ovat tyypillisiä lapsiperheiden ja hyvätuloisten asukkaiden suhteellisen väljästi rakennettuja omakotialueita. Useimmilla talouksilla on käytössään kaksi autoa, sillä alueilla ei ole juurikaan palveluja kävelyetäisyydellä ja asiointimatkat suuntautuvat usein Koilliskeskukseen (3–5 km). Joukkoliikenteen palvelutaso jää muita tutkittuja alueita heikommaksi: Leinolassa tasolle 3–4 ja Vehmaisissa tasolle 3. Viime vuosina pyöräilyolosuhteita on kuitenkin parannettu.

Hyvinvointi-indeksi on Leinolassa kohonnut selvästi vuosina 2023–2025 (69,6 → 74,0), kun taas Vehmaisissa se on pysynyt lähes ennallaan (74,8 → 74,6).

Kuvat: Energianeuvonta: Avoimet pannuhuoneet Leinolassa, Ilmastotuupaus: pyörähuolto Leinolassa

Lähteet: Mosaic-analyysi, Asukashaastattelut 03/2023, Tamperelaisten hyvinvointiselvitys 2025, Tilastokeskuksen väestötilastopalvelu 2022–2024, Sujuva ja kestävä arki –hanke 2025, Nysse.fi - Palvelutasot ja Oskari-karttapalvelu

Leinolan ja Vehmaisten asukkaat

Omaa rauhaa ja perinteistä elämäntapaa arvostavat ihmiset viihtyvät Vehmaisissa. Alueella on paljon “alkuperäisasukkaita” ja kotiseuturakkaita. Alueelle on saatettu tulla perustamaan perhe ja kasvattamaan lapset turvallisessa ympäristössä.

Alueella saa asua “omassa rauhassa, omassa kylässä”, silti osana Tampereen kaupunkia.

Muutos motivaatiotekijöissä ja asennemaailmassa

Leinolan ja Vehmaisten alueilla asuvien vastauksissa korostuu edellistä selvityskertaa enemmän kuluttamisen maltillisuus. Ostoksia tehdään useammin tarvelähtöisesti, ja uusien elämysten kokemisen merkitys on aikaisempaa pienempi. Muiden ihmisten tyylien tai median koetaan tarjoavan inspiraatiota tai tuovan paineita aikaisempaa vähemmän. Myös omaan hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät motivaatiotekijät ovat aikaisempaa pienemmässä roolissa. Samalla elämäänsä hyvin tyytyväisten osuus on kuitenkin jopa hieman kasvanut.

Asuinaluetta kuvaavat tekijät

Asukkaat kokevat alueen edelleen hyvin turvalliseksi, siistiksi ja rauhalliseksi. Liikenne häiritsee vähemmän kuin aikaisemmin, mutta liikkuminen nojaa edelleen vahvasti auton varaan ja 80 % asukkaista pitääkin omaa autoa välttämättömänä. Kokemus alueen yhteisöllisyydestä on laskenut edellisestä selvityskerrasta ja Vehmaisissa asuvat kokevat alueensa huomattavasti leinolalaisia yhteisöllisemmäksi.

Elämäntavan kestävyys

(*54 %)60 %

Arvioi elämäntapansa olevan ympäristön kannalta kestävä

(*87 %)85 %

Pitää tärkeänä, että tavalliset kansalaiset tekevät ympäristön kannalta kestäviä valintoja

*vuoden 2023 luvut

Luontosuhde

(*73 %)70 %

On huolissaan luonnon tilasta ja monimuotoisuuden heikkenemisestä

(*91 %)89 %

Sanoo, että lähiluonto ja sen vaaliminen on itselle tärkeää

Yhteisöllisyys

(*42 %)33 %

Pitää asuinaluettaan yhteisöllisenä / kylämäisenä

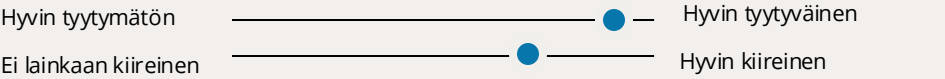
33 %

Kokee vahvasti kuuluvansa johonkin joukkoon tai yhteisöön

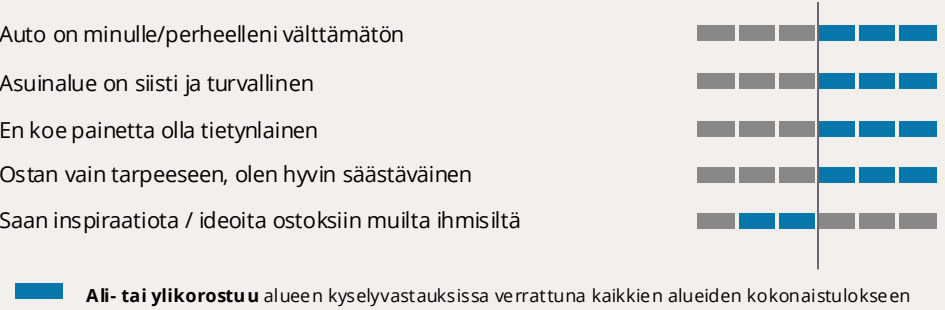
Vastaajissa korostuvat ikäryhmät 2025

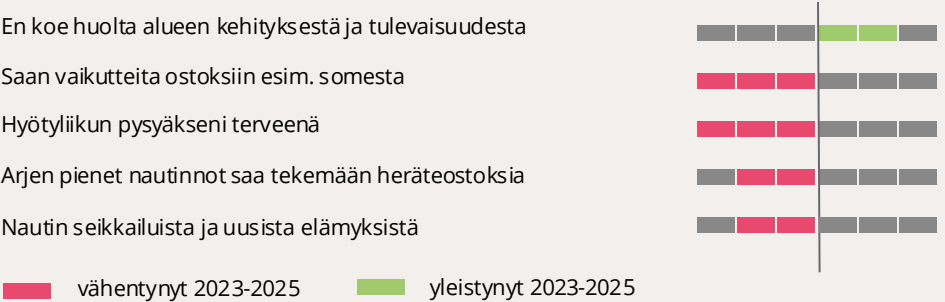
Elämänasenne

Erottelevimmat asenne- ja asuinalueväittämät 2025

Asenne- ja asuinalueväittämät, joissa eniten muutosta 2023-2025

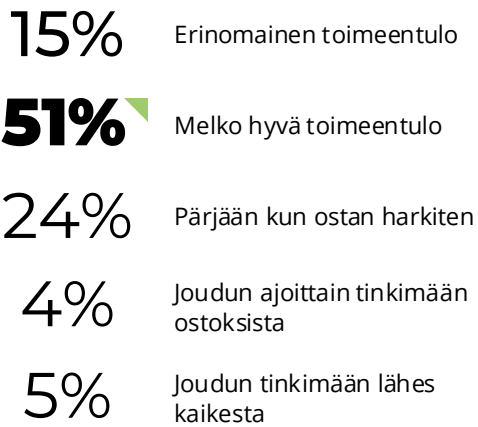

Talous ja toiveikkuus

Alueen asukkaissa korostuvat edelleen suurempien tuloluokkien edustajat ja kokemus omasta toimeentulosta nähdään jopa edellistä selvityskertaa paremmaksi. Tästä huolimatta kuluttaminen on aikaisempaa harkitumpaa ja moni kommentoi hinnan ja ajanpuutteen olevan suurin este kestäväää elämäntapaa edistäville ratkaisuille.

"Yksiselitteinen vastaus kaikkiin on raha ja aika. Yksinhuoltajana... raha ja aika molemmat on kortilla."

Toimeentulo

Toiveikkuus oman tulevaisuuden suhteen

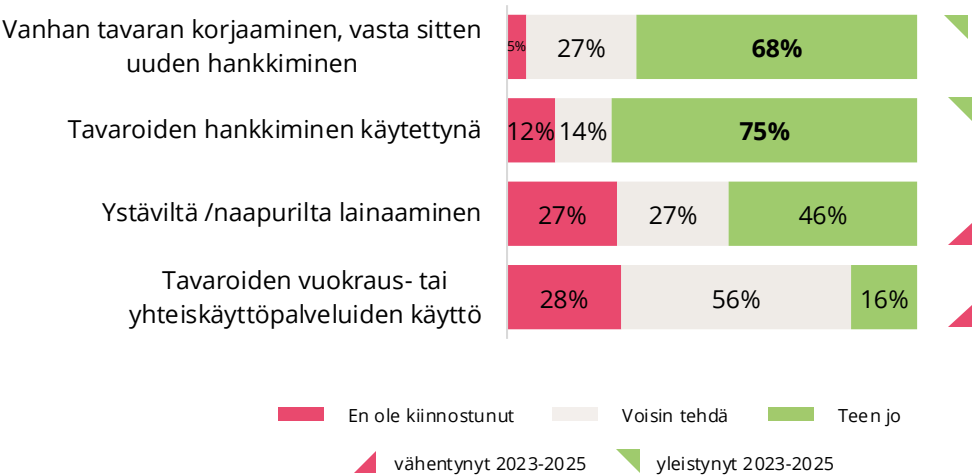

Muutokset kulutustottumuksissa ja tavaroiden hankinnassa

Tavaroiden hankkiminen käytettynä sekä vanhan korjaaminen ovat edelleen vahvasti osa Leinolan ja Vehmaisten asukkaiden arkea ja ne ovat jopa yleistyneet edellisestä selvityskerrasta.

Tavaroiden lainaamisessa ja vuokraus- tai yhteiskäyttöpalveluiden kiinnostavuudessa nähdään puolestaan hienoista laskua.

"Monesti vuokraus kerran tai kaksi maksaisi kuljetusten kanssa yhtä paljon kuin uuden oman tuotteen ostaminen."

Asumismuoto

Kerrostalo

15%

Rivi/paritalo

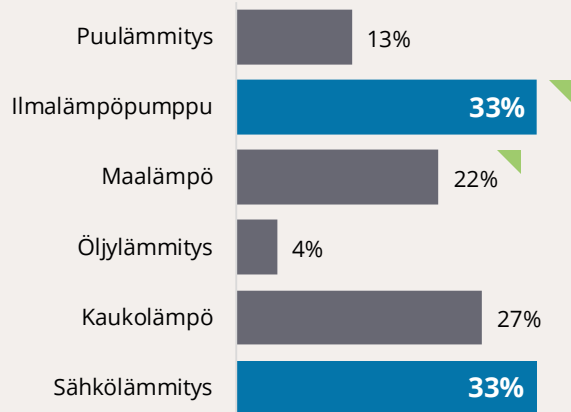
29%

Omakotitalo

55%

Lämmitysmuoto

“Sähkölämmityksestä ollaan siirrytty vesi-ilmalämpöpumppuun.”

Asuminen, energia ja muutokset kestäväan asumisen teoissa

Leinolan ja Vehmaisten alueilla asutaan tyypillisesti **omakotitaloissa**. Edelleen **sähkölämmitys** korostuu lämmitysmuotona, mutta enenevässä määrin asukkaat ovat asentaneet myös **ilmalämpöpumppuja**. Lisäksi **maalämmön** käyttö näyttää lisääntyneen alueella vauhdilla ja jo yli viidennes sanoo kotinsa lämpiävän maalämmöllä.

Energiankulutuksen minimointi on yhä alueella arkipäivää, vaikka moni asukas kiinnittääkin siihen aikaisempaa vähemmän huomiota. Vehmaisilla asuvat kiinnittävät energiankulutuksen minimointiin huomattavasti Leinolassa asuvia enemmän huomiota.

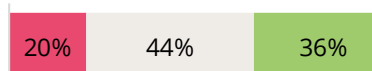
“En halua maksaa sähkön tai vedenkulutuksen älyseurannasta mutta katselen joskus energiatietojani.”

“Energiaremontit ovat iso sijoitus, joten siihen ei ole toistaiseksi ollut varaa.”

Kestävän asumisen muutokset alueella

- Kiinnostus kestäviä energiamuotoja kohtaan on noussut ja entistä useampi on siirtynyt maalämpöön.

Kiinnostus kodin energiankulutuksen seuraamisen älyratkaisuihin

Energiankulutuksen minimointi

Tuulivoiman, aurinkosähkön tai maalämmön käyttö tai harkinta

En ole kiinnostunut Voisin tehdä Teen jo

▲ vähentynyt 2023-2025 ▼ yleistynyt 2023-2025

Liikkumistottumukset ja muutokset kestävässä liikkumisessa

Joukkoliikenne ei palvele pientalovaltaisia Leinolaa ja Vehmaista tiheämpien alueiden tavoin ja **80 % alueen asukkaista kokeekin auton olevan perheelle välttämätön**. Kuitenkin alueen **autojen määrä näyttää vähentyneen** – erityisesti moni on luopunut talouden toisesta autosta. Kokonaan autottomien kotitalouksien osuus on vielä verrattain pieni, mutta sekin on ollut hienoisessa nousussa. Lisäksi alueen **autokanta on sähköistynyt** varsin nopeasti.

Kestävän liikkumisen muutokset alueella:

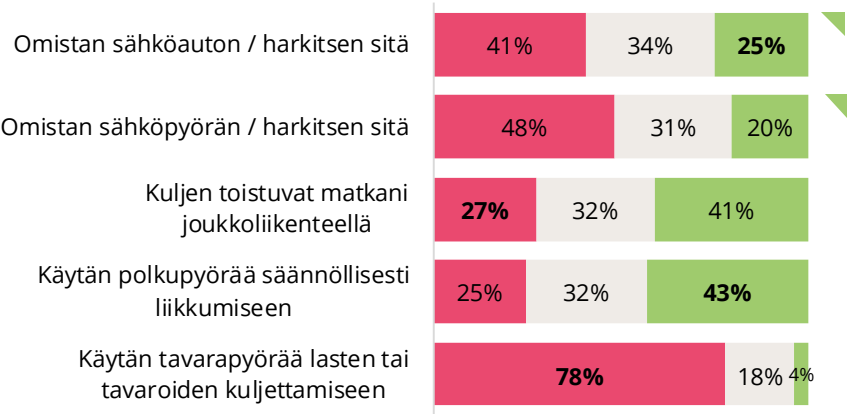
- Autojen määrä alueella vähentynyt, moni on luopunut etenkin talouden kakkosautosta.
- Entistä suurempi hybrid- ja sähköautojen osuus. Jopa 42 % alueen autoista muita, kuin polttomoottorilla käyviä.

Myös kiinnostus sähköpyöriä kohtaan on noussut alueella.

“Haluaisin käyttää sähköpyörää ja lasten pyöräkärkyä mutta taloyhtiössä ei ole tilaa niiden säilyttämiseen.”

16%

Alueen autollisista voisi harkita autosta luopumista. Vuonna 2023 vastaava osuus oli 25 %.

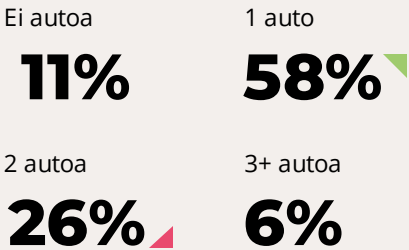

“Kulkisin työmatkat mieluusti joukkoliikenteellä, jos se olisi mahdollista. Nyt autolla työmatkaani menee 15 minuuttia, ja bussilla 45 minuuttia...”

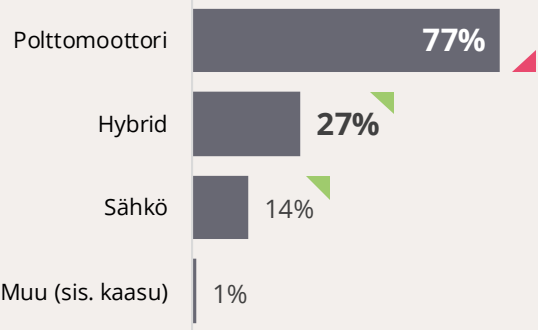
“Seuraava auto voisi olla sähköauto, mutta hinnat on vielä aika korkeat...”

Talouden autojen määrä

Autojen käyttövoima

Ruoka ja muutokset ruokailutottumuksissa

Leinolan ja Vehmaisten alueella ruokailun kestävyyttä edistävät etenkin **satokauden mukainen ravinto**, ahkera **pienviljely** (erityisesti Vehmaisissa) sekä lihankulutuksen vähentäminen. Edelliseen selvityskertaan verrattuna **huomattavan moni on vähentänyt lihankulutustaan tai siirtynyt kokonaan kasvisruokavalioon**. Kasviproteiinien hintojen lasku sekä helpot, koko perheelle maistuvat reseptivinkit voisivat edelleen nostaa kasvipainotteisesti syövien osuutta alueella.

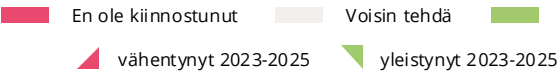
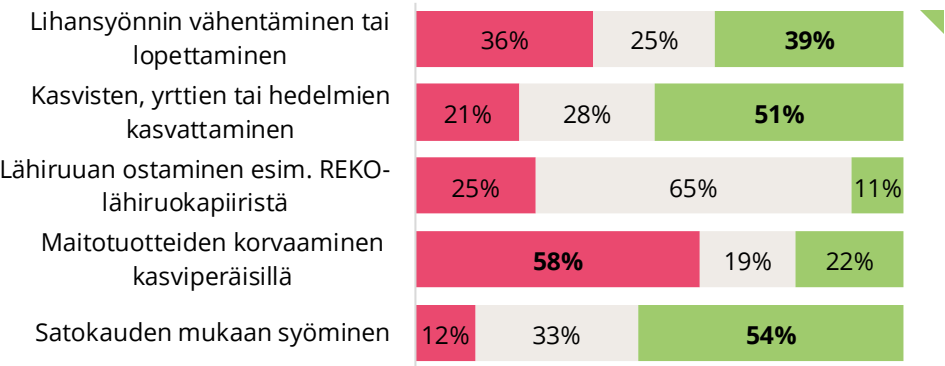
Kasviperäisiin maitoa korvaaviin tuotteisiin alueella suhtaudutaan keskimääräistä **skeptisemmin**, eikä enemmistö koe kiinnostusta niiden käyttöön tai kokeiluun.

Yleisimmät ruokaan liittyvät esteet ovat **hinta** (lähiruuan/luomun, kalan ja kasvisproteiinien kalleus) sekä **saavutettavuus** (REKO-pisteiden etäisyys ja aikataulut). Lisäksi **ajan ja osaamisen puute** sekä **perheen tottumukset ja erityisruokavaliot** vaikeuttavat kasvispainotteisempia valintoja.

“Luopuisin lihansyönnistä jos saisin perheen (miehet) innostumaan asiasta.”

“Rekon pitäisi toimia tässä lähellä ja tulotasoni pitäisi hieman nousta, että suuren perheemme voisi ruokkia aidoilla lähituotteilla.”

“Kasvisruokavalio kiinnostaa etenkin nyt kun on tullut todella paljon vaihtoehtoja proteiinin korvikkeiksi, ne vaan ovat melko hintavia vielä.”

“Hyviä ja helppoja ruokaohjeita kaipaisin, niin vähentäisin enemmän lihan syöntiä.”

Kansalaisvaikuttaminen ja aktiivisuus

Alueen asukkaiden kansalaisaktiivisuus ja **vaikuttamishalukkuus** ovat **laskeneet** edellisestä selvityskerrasta jääden nyt hieman kaikkien alueiden keskiarvoa matalammaksi. Erityisesti aktiivinen toimijuus oman asuinalueen hyväksi ja mielipiteen ilmaisu somessa kiinnostavat vähemmän kuin verrokkialueilla.

”Asukastoimikunnassa yritämme saada yhteisöllisyyttä ja lainaamiskulttuuria toimimaan, mutta asukkaita on hankala saada mukaan yhteiseen suunnitteluun.”

Kestävän elämäntavan esteet

Etenkin **ajanpuute ja arjen kuormitus** estävät omaksumasta kestävämpiä elämäntapoja. Kestävyyttä edistävät ratkaisut eivät saa vaatia vaivannäköä.

Keskeiset esteet

- **Perheiden arkikiireet** ja harrastusrumba vähentävät mahdollisuuksia ja halukkuutta uusille toimintatavoille ja osallistumisaktiivisuudelle.
- **Elämisen kustannukset ovat edelleen nousseet** – monella ei halukkuutta maksaa kestävydestä extraa.
- **Liikkumisen saavutettavuus:** heikohkot joukkoliikenneyhteydet ja aikataulut, pitkät matkat ja vaihdot → auto on monelle nopeampi/ainoa vaihtoehto.
- **Tiedon ja ohjauksen puute:** Kestävyyttä edistäviin palveluihin (esim. lähiruokapiiri) tai vapaaehtoistyöhön voisi olla kiinnostusta, mutta niihin perehtyminen koetaan vaivalloisena ja kanavat epäselvinä.

(*83 %)

80%

Sanoo **auton olevan perheelleen välttämätön**

(*29 %)

31%

Kokee, että **ekologisuudesta puhuminen** tuntuu usein viherpesulta

Kestävän elämäntavan mahdollisuudet

Leinolan ja Vehmaisten alueella kestävä elämäntapa on harkitsevaa ja arkijärkevää kuluttamista sekä kestävyyttä edistäviä, pidemmällä aikavälillä säästöä tuovia investointeja.

Keskeiset mahdollisuudet

- **Rohkeasti omannäköisen elämän eläminen** – ei tarvetta näyttää muille tai osoittaa omaa asemaa kulutusvalinnoilla.
- **Aikaisempaa harkitsevampi kuluttaminen** ja sen seurauksena maltillisempi kuluttamisen volyymi – onko kyseessä pysyvä muutos?
- Hyvä tulotaso on mahdollistanut **kalliimpia kertainvestointeja, jotka tuovat säästöjä pidemmällä aikavälillä (esim. maalämpö).**
- **Autokanta näyttää jo harventuneen ja sähköistyneen** – keskeistä ylläpitää hyvä suunta.

(*64 %)

72%

Ei koe paineita olla tietynlainen.

Oma maku ja tuttuus ohjaavat valintoja

(*54 %)

60%

Ostaa aina vain tarpeeseen

Leinola ja Vehmainen

Yhteenveto ja suositukset

Mikä on muuttunut 2023-2025?

Liikkuminen Leinolan ja Vehmaisten alueilla nojaa edelleen vahvasti auton varaan ja 80 % asukkaista pitääkin omaa autoa välttämättömänä. Osa on kuitenkin luopunut toisesta autosta, ja siihen voitaisiinkin kannustaa.

Energiankulutuksen minimointi on yhä alueella arkipäivää – moni asuu omakotitalossa, joten vaikutus kukkaraan on välitön. Asukkaat ovat asentaneet **ilmalämpöpumppuja**. **Maalämmön** käyttö näyttää lisääntyneen alueella vauhdilla ja jo yli viidennes sanoo kotinsa lämpiävän maalämmöllä.

Muita merkittävimpiä muutoksia alueella ovat:

- **Viime vuosien epävarmuus ja kustannusten nousu ovat saaneet alueen asukkaat varautumaan.** Moni on yksinkertaistanut elämäänsä vähentämällä tavarain tai tekemisen määrää.
- Ostoksia tehdään aiempaa enemmän **tarvelähtöisesti**
- Samalla **tyytyväisyys** omaan elämään on **kasvanut**.
- Huomattavan moni on **vähentänyt lihan** kulutustaan tai siirtynyt kokonaan kasvisruokavalioon.

Mitä seuraavaksi?

Asukkaat ovat monessa teemassa ottaneet askelia kohti kestävämpää elämäntapaa - joko se on varautumisen sivutuotetta, tai tiedostavaa pyrkimystä kohti kestävämpää elämää. Joka tapauksessa toimivimpia ovat ratkaisut, jotka säästävät sekä rahaa että ovat ympäristöystävällisiä. Alueen asukkailla on kuitenkin resursseja, joten myös investointeja vaativat ratkaisut, kuten sähköautoon siirtyminen tai energiaremontti, ovat mahdollisia ja niihin on syytä kannustaa.

Leinolassa ja Vehmaisilla eletään edelleen varsin kiireistä arkea, joten halutaan ratkaisuja jotka osuvat omaan arkeen vaivatta, mieluusti kitkaa poistaen. Seuraavaksi kannattaisi panostaa:

- **Kestävämmän valinnan helpottamiseen** – kiireessä ei ehdi punnita vaihtoehtoja, vaan valitaan parhaalta vaikuttava
- Tuoda **matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja osallistumismahdollisuuksia** alueen yhteisöllisyyden ja asukkaiden vaikuttamishalukkuuden kehittämiseksi
- Luonnontilaiset alueet **luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi**
- **Lähiliikuntapaikka** – samalla kohtaamispaikka, alueelle
- Edelleen tarjota tietoa ja tukea **kestävyyttä edistäviin energiaremontteihin**

Vuores

Vuores

Erityispiirteet ja muutokset

Nuorekas ja perhevaltainen

Vuores on kasvava ja nuori kaupunginosa, jossa lapsia on lähes neljännes (24 %) asukkaista. 56 % asukkaista on työikäisiä (25–64 v), ja ikääntyneiden osuus jää alle viiden prosentin. Alueen väestö on kasvanut kahdessa vuodessa noin 12 %.

Palvelut kehittymässä

Vuores sijaitsee noin 10 km Tampereen keskustasta, bussiyhteydet toimivat erityisesti keskustaan ja Hervantaan, mutta poikittaisyhteydet ovat heikommät.

Alueen palvelutaso ei ole pysynyt kasvun tahdissa, mutta sitä on parannettu. Alueelle on avattu nuorisokeskus, ulkokuntosali ja Suolijärven luontopolku, ja pyöräilyolosuhteita keskustaan on kehitetty. Lisäksi Vuorekseen suunnitteilla on kirjasto sekä uusia isompia ruokakauppoja.

Vuoreksessa käynnissä on useita kehityshankkeita kuten Vuoresaukion asemakaavan päivitys, kuntarajan siirto Lempäälän sekä raitiotien yleissuunnittelun aloittaminen.

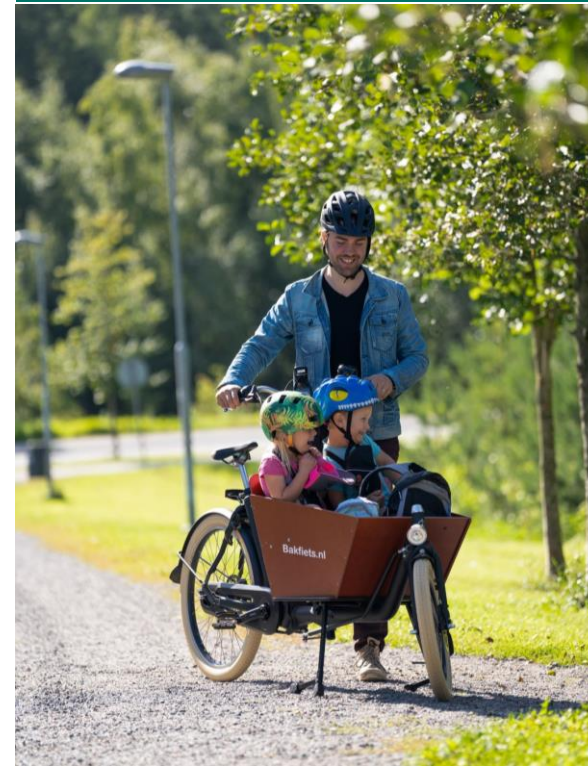
Kuvat: Vuoreksen asukasyhdistyksen toimintaa: laatikkoviljelykokeilu Vuoreksen asukasyhdistyksen kanssa, luontobingo, yhteiskäyttöisiä tavarapyöriä

Lähteet: Mosaic-analyysi, Asukashaastattelut 03/2023, Tilastokeskuksen väestötilastopalvelu 2022–2024, Sujuva ja kestävä arki –hanke 2025

Vuoreksen asukkait

Moderniutta, laatua ja luonnonläheisyyttä arvostavat yhden hengen taloudet sekä nuorten aikuisten pienet perheet viihtyvät Vuoreksessa. Alue ja sen rakennukset ovat uudehkoja, joten myös kaikki asukkaat ovat uudehkoja. He ovat muuttaneet alueelle saadakseen siistin, huoltovapaan asunnon ja luonnonläheisen ympäristön.

*”Tykätään asua uusissa taloissa...
Siinä ei tarte pestä muitten jälkiä ja
pystyy vaikuttamaan
rakentamisvaiheessa viimeistelyyn.”*
- Vuoreksen asukas

Muutos motivaatiotekijöissä ja asennemaailmassa

Edellisen selvityskerran tapaan Vuoreksessa asuu paljon aktiivisessa uranrakennusvaiheessa olevia nuoria aikuisia. Tämä näkyy asennemaailmassa edelleen korostuvana menestyksenjanona. Erityisesti lapsiperheissä elämä koetaan kiireiseksi, jolloin monet arjen valinnat tehdään autopilotilla. Kuluttamisen volyymi on melko korkealla tasolla ja suhteellisen moni kokee ostamisen tuovan iloa ja elämyksiä. Tyytyväisyys omaan elämään on alueella noussut.

Asuinaluetta kuvaavat tekijät

Asukkaat pitävät Vuoresta edelleen hyvin siistinä, rauhallisena ja luonnonläheisenä alueena, vaikka näissä onkin laskua verrattuna edelliseen selvityskertaan. Alueelle on tulossa lisää palveluita lähivuosina, mutta toistaiseksi lähipalvelut koetaan rajalliseksi, ja myös julkisen liikenteen yhteyksissä moni näkee parantamisen varaa. Vuores on uudehko ja vauhdilla kasvava alue, tällöin myös yhteisöllisyys on vasta muodostumassa.

Elämäntavan kestävyys

(*56 %) **57 %**

Arvioi elämäntapansa olevan ympäristön kannalta kestävä

(*78 %) **79 %**

Pitää tärkeänä, että tavalliset kansalaiset tekevät ympäristön kannalta kestäviä valintoja

Luontosuhde

(*74 %) **69 %**

On huolissaan luonnon tilasta ja monimuotoisuuden heikkenemisestä

(*90 %) **83 %**

Sanoo, että lähiluonto ja sen vaaliminen on itselle tärkeää

Yhteisöllisyys

(*44 %) **31 %**

Pitää asuinaluettaan yhteisöllisenä / kylämäisenä

28 %

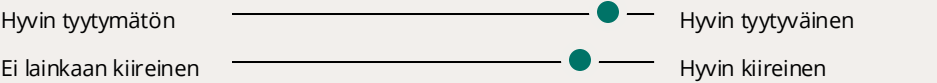
Kokee vahvasti kuuluvansa johonkin joukkoon tai yhteisöön

*vuoden 2023 luvut

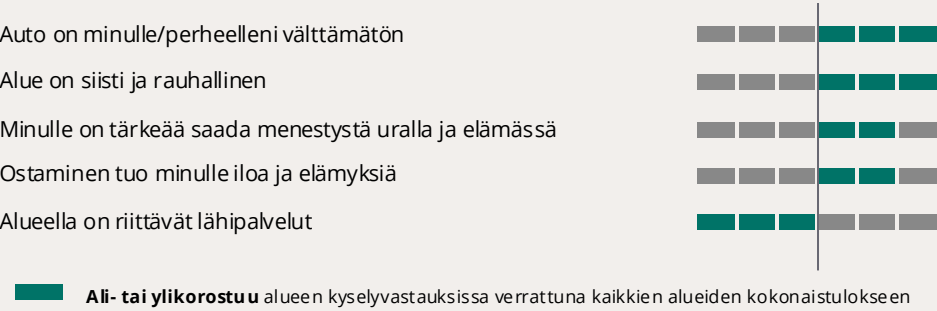
Vastaajissa korostuvat ikäryhmät 2025

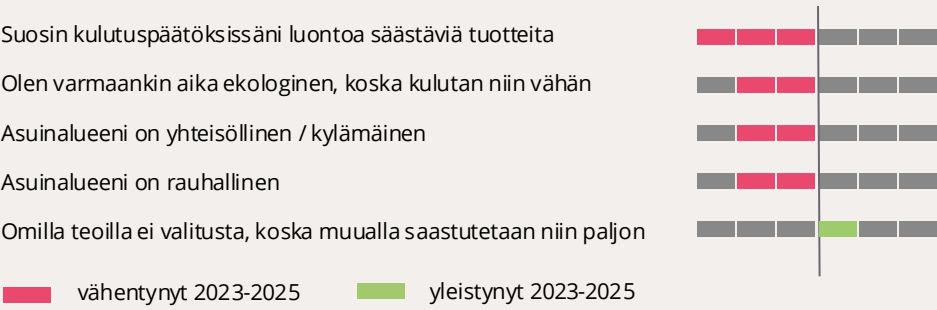
Elämänasenne 2025

Erottelevimmat asenne- ja asuinalueväittämät 2025

Asenne- ja asuinalueväittämät, joissa eniten muutosta 2023-2025

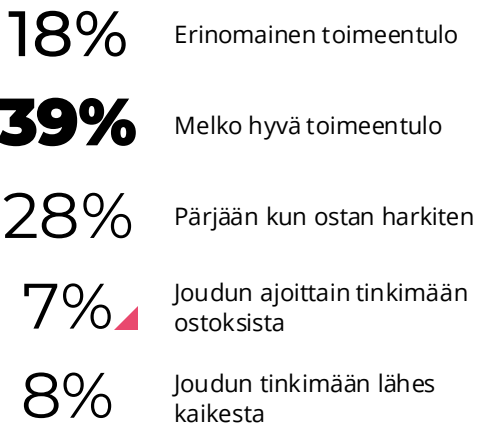
Talous ja toiveikkuus

Vuoreksen asukkaiden kokemus omasta toimeentulosta on varsin hyvä ja pysynyt ennallaan verrattuna edelliseen selvityskertaan.

Hyvästä toimeentulosta huolimatta kustannukset ja arjen kiireet mainitaan keskeisimpinä esteinä kestävien ja vastuullisten valintojen tekemiselle. Kuluttamisella halutaan kuitenkin tuoda myös iloa ja elämyksiä hektiseen arkeen.

”Jos olisi omassa elämässä enemmän aikaa ja resursseja kyseisiin asioihin paneutumisen.”

Toimeentulo

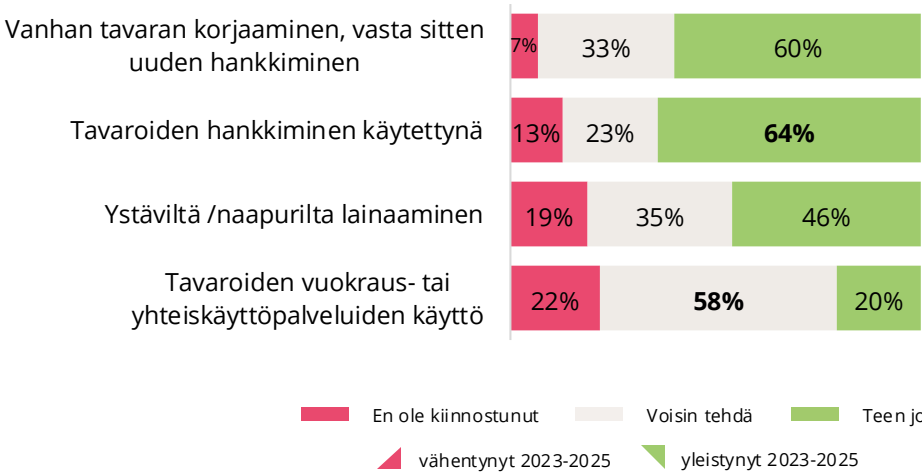
Toiveikkuus oman tulevaisuuden suhteen

Muutokset kulutustottumuksissa ja tavaroiden hankinnassa

Vuoreksen asukkaiden kulutustottumuksissa ei ole nähtävissä merkittävän suuria muutoksia. **Tavaroiden hankkiminen käytettynä** on edelleen yleisin kestävä kuluttamisen teko asukkaiden parissa. Tässä jäädään kuitenkin selvästi verrokkialueiden alapuolelle. Uudenlaisilla helpoiksi hiotuilla kiertotalouden ratkaisuilla (second hand, vuokraus- tai yhteiskäyttöpalvelut) voidaan nähdä paljon potentiaalia.

”Ruuhkavuosien keskellä kaikenlaiset uudet tavat tehdä asioita pitäisi olla mahdollisimman helppoa aloittaa.”

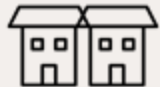

Asumismuoto

Kerrostalo

58%

Rivi/paritalo

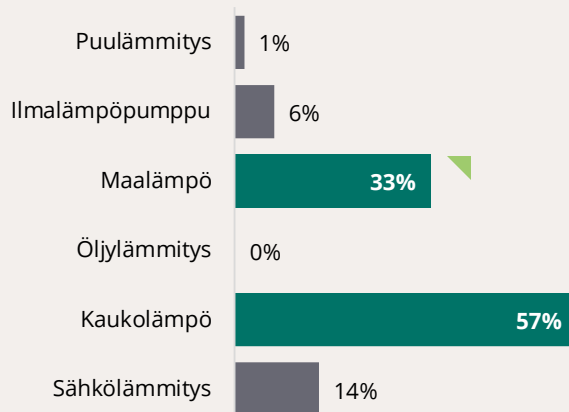
25%

Omakotitalo

15%

Lämmitysmuoto

”Aurinkosähkö kiinnostaa, mutta kerrostalossa hankala toteuttaa.”

Asuminen, energia ja muutokset kestävän
asumisen teoissa

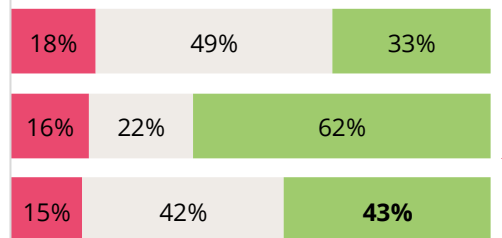
Vuoreksessa asutaan tyypillisesti uusissa 2010- ja 2020-luvuilla rakennetuissa kerrostaloissa. Talot lämpiävät kauko- tai maalämmöllä ja erityisesti **maalämpökohteiden osuus näyttää nousseen edellisestä selvityskerrasta**. Muutenkin kestäviin energianlähteisiin suhtaudutaan alueella varsin myönteisesti.

Energiankulutuksen minimointi on yhä yleisin kestävän asumisen teko alueella, vaikka muiden alueiden tapaan se onkin arkipäivää entistä harvemmalle myös Vuoreksessa.

Kiinnostus kodin energiankulutuksen seuraamisen
ällyratkaisuihin

Energiankulutuksen minimointi

Tuulivoiman, aurinkosähkön tai maalämmön
käyttö tai harkinta

En ole kiinnostunut

Voisin tehdä

vähentynyt 2023-2025

yleistynyt 2023-2025

”Lämpötilan säätöautomaattikkaa voisin harkita jos olisi edullisempi. Kyseenalaista, kuinka nopeasti termostaattien uusinnan energiasäästöt kattaisivat niiden valmistamisen aiheuttamat päästöt.”

”Haluaisin seurata vedenkäyttöä ja yritin tutkia miten se olisi mahdollista, mutta en onnistunut asiassa ja harmittaa. Olisi kiva jos taloyhtiöllä olisi tarjota siihen keinot ja sitten kommunikoisivat asiasta selkeästi.”

Kestävän asumisen muutokset alueella

- Entistä isompi maalämpöä käyttävien taloyhtiöiden osuus.

Liikkumistottumukset ja muutokset kestävässä liikkumisessa

Autojen määrä Vuoreksessa on pysynyt pitkälti ennallaan. **Sähkö- ja hybridiautot ovat kuitenkin syrjäyttäneet asukkaiden polttomoottoriautoja varsin nopealla tahdilla** – kyselyn mukaan joka toinen alueen auto on nykyisin muulla kuin polttomoottorilla käyvä.

Vuoreksen asukkaat käyttävät **joukkoliikennettä** toistuvien matkojen tekoon verrokkialueilla asuvia **harvemmin**, ja **oma auto koetaan yhä erittäin tarpeelliseksi alueella**.

Kestävän liikkumisen muutokset alueella:

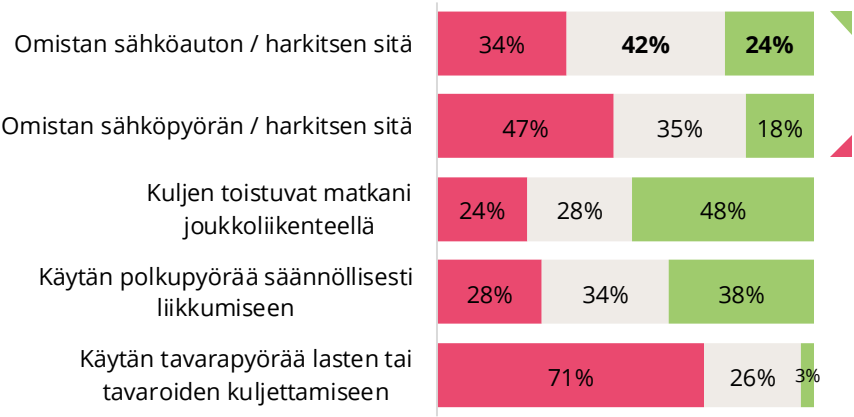
- Entistä suurempi hybrid- ja sähköautojen osuus. Jopa puolet alueen autoista muita, kuin polttomoottorilla käyviä.

Kiinnostus sähköpyöriä kohtaan on selvästi laskenut alueella - erityisesti työsuhdepyöräedun poistuminen on vähentänyt kiinnostusta.

”Olisimme jo hankkimassa työsuhdepyöräetua työpaikallamme ja sitä kautta olisin hankkinut sähköpyörän, mutta työsuhdepyöräetu ollaan lakkauttamassa eikä ole varaa ostaa itse sähköpyörää.”

13%

Alueen autollisista voisi harkita autosta luopumista. Vuonna 2023 vastaava osuus oli 19 %.

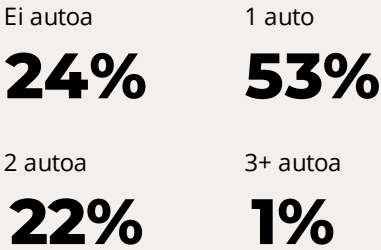

”Auto on tällä hetkellä hybridi mutta ajamme paljon ja usein kiire aikataululla, sähköauton lataaminen ei sovi meille sen hitauden ja latauspisteiden vähyyden vuoksi.”

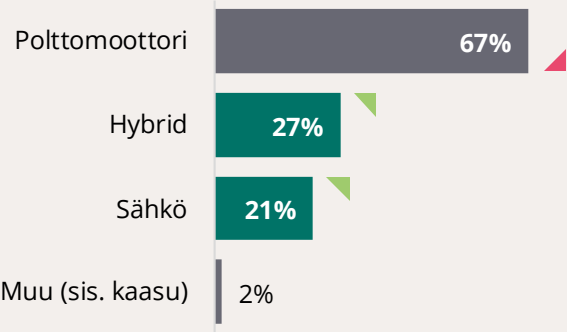
”Jos bussiyhteydet keskustaan olisivat nopeammat Vuoreksesta, käyttäisin erittäin mielelläni busseja. Nyt matka-aika on tuplat omaan autoon nähden.”

Talouden autojen määrä

Autojen käyttövoima

Ruoka ja muutokset ruokailutottumuksissa

Vuoreksen asukkaiden ruokailutottumukset ovat edelleen **melko kestäväällä tasolla. Maitotuotteiden korvaaminen kasviperäisillä** vaihtoehdoilla ja **satokauden mukainen ravinto** ovat yhä verrattain yleisiä toimintatapoja alueella, vaikka niissä onkin nähtävissä pientä laskusuuntaa.

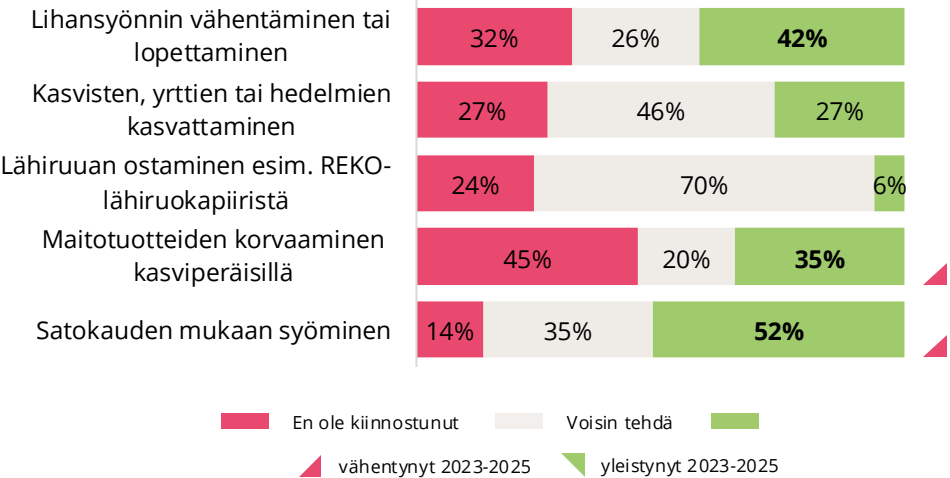
Suurin potentiaali liittyy yhä lähiruuan ostamiseen esimerkiksi ruokapiirien kautta. Tätä helpotettaisiin erityisesti tehokkaalla tiedottamisella sekä tilausten tekemisen ja lähetysten noudon sujuvoittamisella.

Yleisimmät ruokaan liittyvät esteet ovat lähi- ja satokausiruuan ostamisen osalta **korkea hinta ja vaikea saatavuus sekä** kasviperäisten tuotteiden kohdalla **makumieltymykset ja korkeaksi koetut kustannukset**. Alueelta **puuttuu isompi ruokakauppa**, joten laajemman valikoimat ruokaostokset hoidetaan automatkan päässä hypermarketeissa.

”Hinta on merkittävä tekijä erityisesti nyt, kun tuntuu että ruoka ym. on niin kallista eikä palkka seuraa kustannusten kasvua.”

”Kunnon ruokakauppa Vuoreksen alueelle. Pienet lähikaupat huonosti pidettyjä ja isompaan kauppaan matkaa jonkin verran.”

”REKO-jakelu Vuorekseen. Siitä hyvä tiedotus / mainonta. Jakelupiste voisi sijaita lähikaupan aulassa, jolloin nouto olisi kauppaostosten lomassa helpompaa.”

”Käytän mielelläni kauramaitoa kahvissa. Juustot ja rahat nautin mieluiten maitoperäisenä. Sitten voin harkita kasviperäistä, kun maku ja proteiinipitoisuus ovat kohdallaan.”

Kansalaisvaikuttaminen ja aktiivisuus

Vuoreksen uudella asuinalueella **paikallisaktiivisuus ja yhteisöllisyys hakevat yhä muotojaan** ja aktiivisuus alueen yhteisten asioiden edistämiseen on vielä verrattain matalaa. Sosiaalisen median kärjistynyt keskustelukulttuuri houkuttelee entistä harvempaa ilmaisemaan mielipiteitään.

”Vapaaehtoistyö on loppujen lopuksi aika sitovaa ja aikaa vievää. Haluan ”harrastukseni” olevan sellaista, mihinkä kuluvan ajan haluan itse määritellä.”

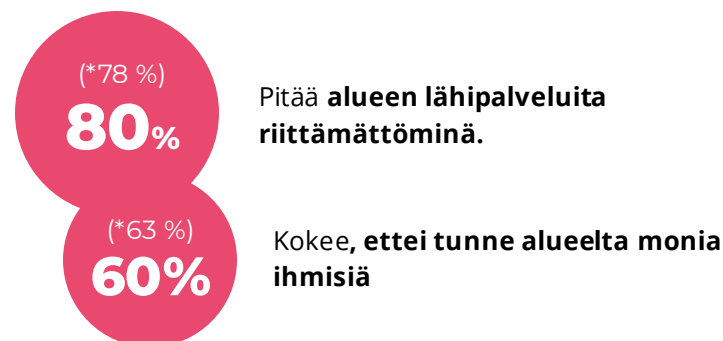
Kestävän elämäntavan esteet

Etenkin alueen hieman **syрjäinen sijainti ja niukat lähipalvelut** tarkoittavat runsasta yksityisautoilua. Lisäksi **perhe-elämän kiireet** estävät tiedonhankintaa ja uusien toimintatapojen omaksumista.

Keskeiset esteet

- Sijainti, nykyiset julkisen liikenteen yhteydet ja niukat lähipalvelut tekevät **oman auton käytöstä hyvin houkuttelevaa**.
- **Perheiden hektinen arki** ei mahdollista uusien kestävämpien toimintatapojen selvittelyä.
- **Yhteisöllisyys hakee edelleen muotoaan**. Paikallisaktiivisuus on vaikeampaa saada kasvuun, jos alueen ihmiset eivät vielä tunne toisiaan.
- **Elämisen kustannukset ovat nousseet** – edullinen hinta menee usein kestävyiden edelle.

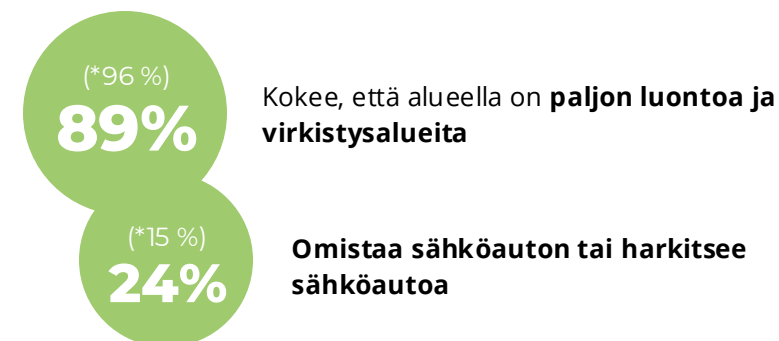
Kestävän elämäntavan mahdollisuudet

Vuoreksen alueen **kestävä infrastruktuuri**, asukkaiden **myönteinen suhtautuminen** kestävyttä edistävään teknologiaan sekä paranevat lähipalvelut tukevat vihreää siirtymää.

Keskeiset mahdollisuudet

- **Autokannan sähköistymisasteen nousu edelleen** – pienemmät liikkumisen päästöt
- **Yhteisöllisyyden** edistäminen koko perhettä puhuttelevien tempausten ja tapahtumien avulla
- Hyvin järjestetyillä ja **viestityillä tavaroiden ja palveluiden yhteiskäyttöratkaisuilla** kasvavaa potentiaalia suhteellisen tiiviisti rakennetulla alueella
- **Alueelle suunnitellut uudet palvelut** tulevat mahdollisesti tuomaan asukkaita paremmin yhteen ja vähentämään omalla autolla liikkumisen tarvetta.

Vuores

Yhteenvedo ja suositukset

Mikä on muuttunut 2023-2025?

Vuoreksessa muutokset näyttävät olevan maltillisempia kuin muilla kohdealueilla.

Alueella eletään edelleen kiireistä lapsiperhearkea, mikä ohjaa arjen valintoja. Monet valinnat tehdään autopilotilla - ehkä vuorelaiset eivät ole ehtineet harkita uusia vaihtoehtoja tai kyseenalaistaa konventioitaan? Esimerkiksi omaa autoa käytetään entiseen tapaan, kun sijainti, julkisen liikenteen yhteydet ja niukat lähipalvelut eivät kannusta yksityisautoilun kyseenalaistamiseen.

Joitakin kohtuullisia muutoksia alueella kuitenkin on tapahtunut:

- Entistä **suurempi hybrid- ja sähköautojen osuus**. Jopa puolet alueen autoista muita, kuin polttomoottorilla käyviä.
- **Tyytyväisyys omaan elämään on alueella noussut.**
- Samalla kuitenkin asennemaailmassa nähtävissä joko **kyynistymistä tai väsymistä** ympäristöteemaan: entistä harvempi suosii luontoa säästäviä tuotteita, uskoo olevansa ekologinen tai kokee omilla teoilla olevan vaikutusta.
- Vuoresta pidetään edelleen siistinä ja rauhallisena vaikka näissä onkin **laskua** verrattuna edelliseen selvityskertaan.
- Entistä harvempi kokee alueen olevan yhteisöllinen

Mitä seuraavaksi?

Alueella tulisi keskittyä jo aiemmin tunnistettuihin teemoihin, jotka edelleen näyttäytyvät tärkeinä:

- **Alueen palveluiden kehittäminen** – isompi ruokakauppa onneksi tulossakin jo
- **Alueen yhteisöllisyyden rakentaminen** – tässä tärkeässä roolissa ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikat. Alueelle onkin saatu ulkokuntosali, ja kirjasto on tulossa. Esimerkiksi nuotiopaikka tai verstaat olisivat hyviä vaihtoehtoja myös.
- **Yhteyksien parantaminen** – esim. Vuoreksen raitiotien suunnittelu on käynnistynyt
- **Kestävemmän valinnan helpottaminen** – kiireessä ei ehdi punnita vaihtoehtoja, vaan valitaan parhaalta vaikuttava
- **Tiiviillä alueella yhteiskäyttö ja kirpputorit**, esim. lastenvaate- ja harrastusvälineiden kierrätyssivustot lapsiperheeltä toiselle toimisivat todennäköisesti Vuoreksessa hyvin.

Lentävänniemi

Lentävänniemi

Erityispiirteet ja muutokset

Luonnonläheinen ja iäkkäämpien suosima

Lentävänniemi on pääosin 1970-luvulla rakennettu kerrostalovaltainen alue, jota täydentää Reuharinniemen omakoti- ja rivitaloasutus.

Pyhällönpuiston ja ostoskeskuksen alueen uudisrakentaminen muokkaa alueen maisemaa, mutta asukasmäärä on pysynyt toistaiseksi vakaana. Kaunis lähiluonto rantoineen, sekä valoisat, tilavat ja verrattain edulliset asunnot houkuttelevat alueelle. Lentävänniemen asukkaissa korostuvat iäkkäämmät ikäryhmät selvästi enemmän, kuin Tampereella keskimäärin.

Ratikka liitti alueen osaksi kaupunkia

Joukkoliikenteen palvelutaso on alueella varsin hyvä: Lentävänniemen keskustassa tasolla 5-6 ja Reuharinniemessä tasolla 3. Ratikkalinja laajeni 2025 alussa Lentävänniemeen muuttaen alueen asukkaiden liikkumisen mahdollisuuksia. Alueen pysäkkinousuissa tammi-kesäkuussa 2025 näkyikin suuri, jopa 36 % nousu verrattuna ratikkaa edeltävään aikaan (vastaava ajanjakso v. 2023). Kuitenkin osa asukkaista harmittelee Lielahteen suuntautuvien bussiyhteyksien heikkenemistä sekä pitkiä matkoja ratikkapysäkeille.

Myös Lentävänniemessä asuvat hyötyvät uusista kestävästä liikkumista tukevista toimenpiteistä, kuten Hiedanrannan liityntäparkista sekä Luoteis-Tampereella laajentuneesta kaupunkipyöräverkostosta.

Kuvat: Ikäihmisten ratikkaretki, maksuton joukkoliikennelippukokeilu

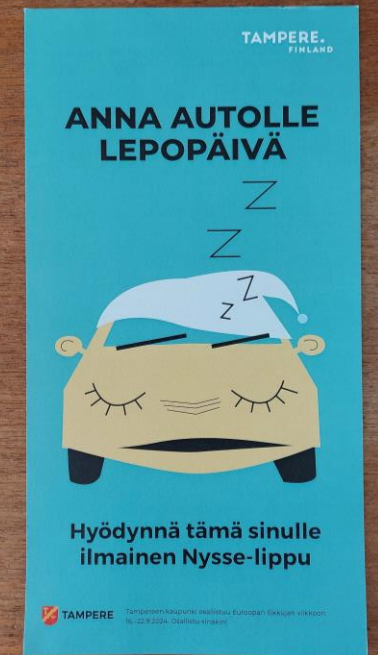
Lähteet: Mosaic-analyysi, Asukashaastattelut 03/2023, Tamperelaisten hyvinvointiselvitys 2025, Nysse – Palvelutasot ja pysäkkinousut linjoittain 2022-2025, Tilastokeskuksen väestötilastopalvelu 2022-2024, Sujuva ja kestävä arki –hanke 2025

Lentävänniemen asukkaat

Rauhallisella ja luonnonläheisellä 70-luvun asuinalueella asuu paljon "alkuperäisasukkaita" ja kotiseuturakkaita. Asukkaat pitävät aluetta jopa "piilotettuna helmenä".

*"Tykkään tästä
Lentävänniemestä ihan
hirveesti. Hyvä ettei kaikki
tykkää ettei tänne tule liikaa
väkeä."*

- Lentävänniemen asukas

Muutos motivaatiotekijöissä ja asennemaailmassa

Lentävänniemessä asutaan lähellä luontoa ja lähiluonnon vaalimisen tärkeys nouseekin yhdeksi keskeisemmäksi alueella asuvia yhdistäväksi tekijäksi. Alueella halutaan elää omannäköistä, pienin iloin maustettua elämää ottamatta paineita menestymisestä tai kokematta ylimääraistä kiirettä. Kestävyysteemaan suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin ja skeptisyys ympäristönäkökulmia kohtaan on selvästi vähentynyt. Myös asukkaiden tyytyväisyys omaan elämään on noussut ja osallisuuden kokemukset ovat Lentävänniemen asukkailla selvästi verrokkialueita yleisempiä.

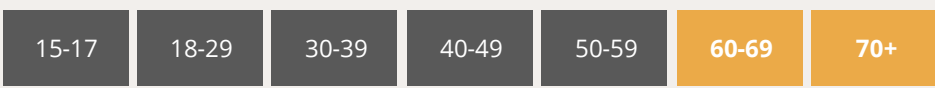
Asuinaluetta kuvaavat tekijät

Alueella liikennöinnin aloittanut ratikka jakaa mielipiteet. Selvästi aikaisempaa harvempi sanoo olevansa tyytyväinen alueen julkisen liikenteen yhteyksiin. Kuitenkin yli puolet asukkaista kokee ratikan lisännen omaa joukkoliikenteen käyttöä. Myös alueen tulevaisuudennäkymät sekä siisteys ja rauhallisuus huolettavat asukkaita aikaisempaa enemmän.

Elämäntavan kestävyys	Luontosuhde	Yhteisöllisyys
(*62 %) 59 % Arvioi elämäntapansa olevan ympäristön kannalta kestävä	(*71 %) 66 % On huolissaan luonnon tilasta ja monimuotoisuuden heikkenemisestä	(*28 %) 24 % Pitää asuinaluettaan yhteisöllisenä / kylämäisenä
(*82 %) 84 % Pitää tärkeänä, että tavalliset kansalaiset tekevät ympäristön kannalta kestäviä valintoja	(*87 %) 91 % Sanoo, että lähiluonto ja sen vaaliminen on itselle tärkeää	36 % Kokee vahvasti kuuluvansa johonkin joukkoon tai yhteisöön

*vuoden 2023 luvut

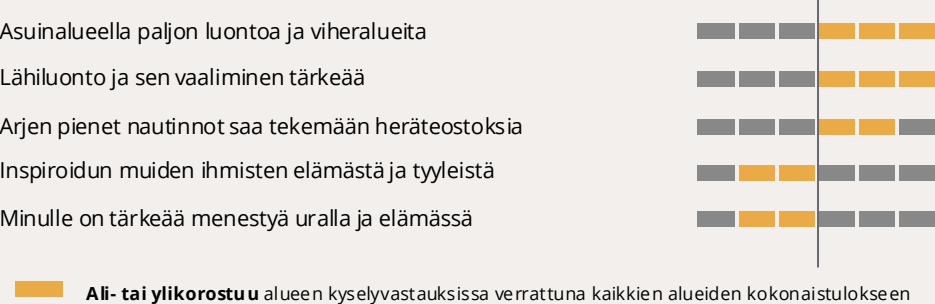
Vastaajissa korostuvat ikäryhmät 2025

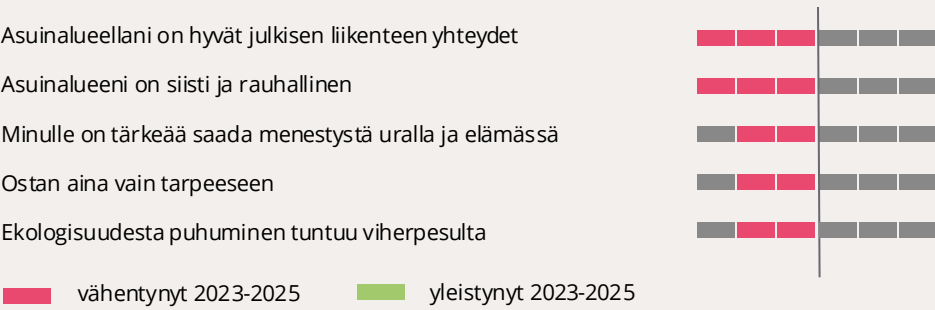
Elämänasenne 2025

Erottelevimmat asenne- ja asuinalueväittämät 2025

Asenne- ja asuinalueväittämät, joissa eniten muutosta 2023-2025

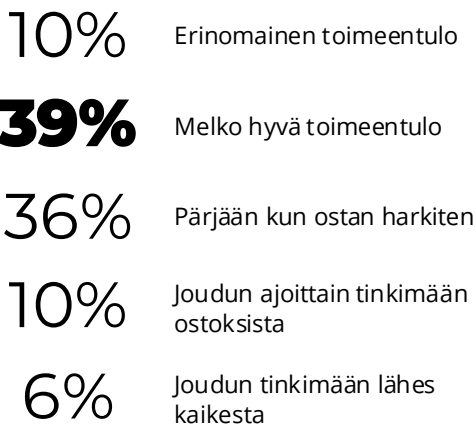

Talous ja toiveikkuus

Lentävänniemen asukkaiden **kokemus omasta toimeentulosta jää hieman kaikkien tutkittujen alueiden keskiarvon alapuolelle**, vaikka se onkin hieman noussut edellisestä selvityskerrasta. Noin joka toinen kokee tulevansa toimeen vähintään melko hyvin. **Toiveikkuus oman tulevaisuuden suhteen on varsin korkealla**, vaikka kommenteissa nouseekin esiin huoli yleisestä taloustilanteesta ja esimerkiksi työpaikkojen säilymisestä. Moni kommentoi matalan tulotason olevan isompien investointien esteenä.

”Hinta vaikuttaa arjen valintoihin, vaikea taloustilanne, hallituksen epätasa-arvoiset kurjistavat päätökset.”

Toimeentulo

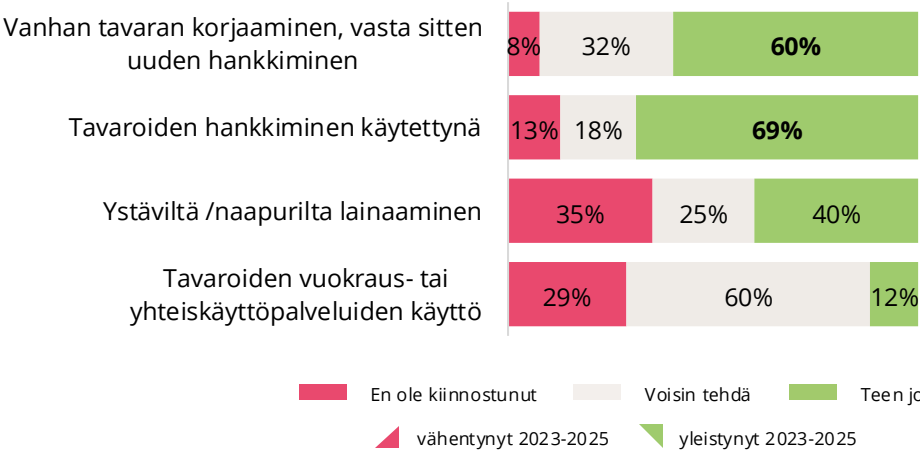
Toiveikkuus oman tulevaisuuden suhteen

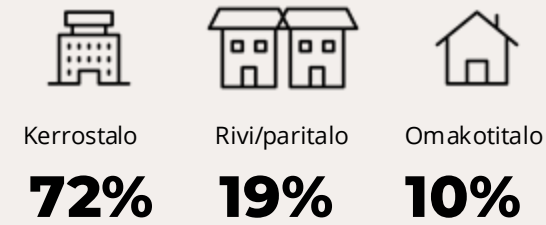
Muutokset kulutustottumuksissa ja tavaroiden hankinnassa

Aikaisempaa harvempi sanoo tekevänsä ostoksia puhtaasti tarve edellä, mutta muilta osin Lentävänniemen asukkaiden kulutustottumuksissa ei ole nähtävissä suurta muutosta aikaisempaan selvityskertaan verrattuna. **Tavaroiden hankkiminen käytettynä** on monelle asukkaalle arkipäivää, mutta tavaroiden lainaaminen muilta tai yhteiskäyttöpalvelut kiinnostavat verrokkialueita vähemmän.

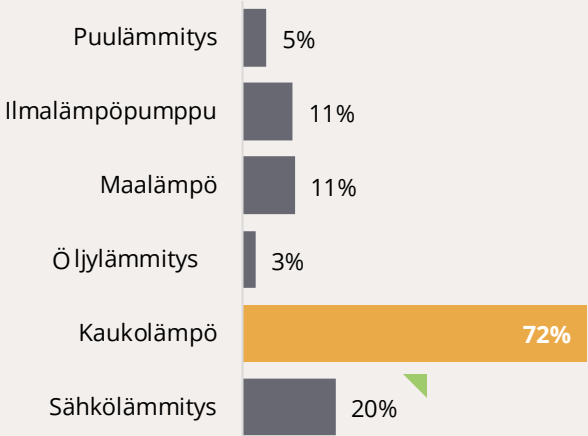
”Vähävaraisena työttömänä kaikkea määrää ensisijaisesti kustannukset... Halvempi, ei niin ekologinen vaihtoehto, on ainoa vaihtoehto hinnan takia.”

Asumismuoto

Lämmitysmuoto

“Olen riippuvainen taloyhtiön päätöksistä: latauspaikka, aurinkopaneelit katolle vai maalämpöön siirtyminen?”

Asuminen, energia ja muutokset kestävän asumisen teoissa

Lentävänniemessä korostuvat vanhempi rakennuskanta ja erityisesti 1970-luvulla rakennetut kerrostalot.

Energiankulutuksen minimointi on yhä asukkaiden enemmistöllä arkipäivää eikä sen yleisyys ole vähentynyt kuten verrokkialueilla. Noin joka kolmas on myös kiinnostunut energianseuraamisen älyratkaisuihin, mutta tässä tyyppillisinä hidasteena nähdään asumismuoto (vuokralla kerrostalossa) sekä mittareiden kustannukset.

Kestävempien lämmitys- ja energiamuotojen käyttö kiinnostaa nyt verrokkialueita sekä hieman edellistä selvityskertaa vähemmän. Vanhempien taloyhtiöiden energiaremontit ovat lähiaikoina ajankohtaisia, mutta korkeat kustannukset ja taloyhtiön kyvykyys mietittyvät. Taloyhtiön koetaan toimivan asumisen ratkaisuissa portinvartijana.

Kiinnostus kodin energiankulutuksen seuraamisen älyratkaisuihin

Energiankulutuksen minimointi

Tuulivoiman, aurinkosähkön tai maalämmön käyttö tai harkinta

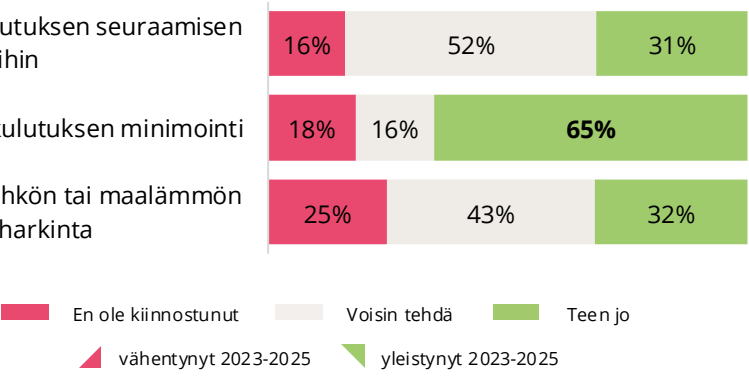
“Asun vuokralla kaukolämpöasunnossa, en voi vaikuttaa huonelämpötilaan.”

“Veden- ja energiankäytön mittarit ovat kotitalouksille turhan kalliita.”

“Tarvitsen lisää tietoa tuulivoimasta ja aurinkosähköstä, jotta voisin ehdottaa taloyhtiössä.”

Kestävän asumisen muutokset alueella

- Ei suuria muutoksia – on positiivista, että energiankulutuksen minimointi yhä arkipäivää.

Liikkumistottumukset ja muutokset kestävässä liikkumisessa

Lentävänniemessä jäädään kestävämpien liikkumistottumusten omaksumisessa hieman verrokkialueiden taakse. Sähköautojen latausinfra huolettaa, ne koetaan liian kalliina hankintana ja kiinnostusta niihin on verrattain vähän. Myös polkupyörän ja tavarapyörän käyttö kiinnostaa keskimääräistä vähemmän.

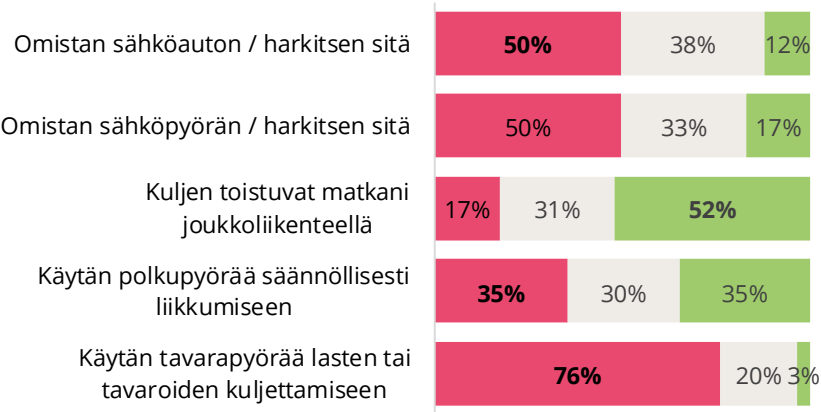
Asukkaat ovat verrokkialueita ja aikaisempaa selvityskertaa tyytymättömämpiä alueensa julkisen liikenteen yhteyksiin. Erityisesti Reuharinniemessä asuvilta tulee kriittistä palautetta julkista liikennettä kohtaan. Kuitenkin yli puolet Lentävänniemien asukkaista sanoo kulkevansa toistuvia matkoja joukkoliikenteellä sekä 54 % sanoo ratikan lisännen joukkoliikenteenkäyttöä omalla kohdalla.

Kestävän liikkumisen muutokset alueella:

- Ratikka jakaa asukkaiden mielipiteet, kuitenkin yli puolet asukkaista sanoo sen lisännen joukkoliikenteen käyttöä.
- Kokonaan autottomia kotitalouksia on hieman aikaisempaa vähemmän. Kuitenkin moni on luopunut talouden kakkosautosta.

21%

Alueen autollisista voisi harkita autosta luopumista. Vuonna 2023 vastaava osuus oli 23 %.

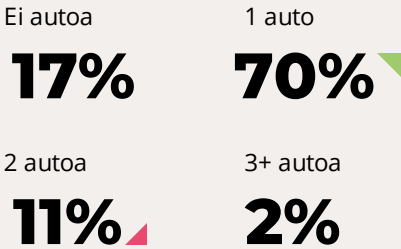
“Joukkoliikenteen lisääminen Reuharinniemen asukkaille, ratikalle liian pitkä matka ilta-aikaan.”

“Sähköauton ostaminen ja ylläpito vaatii rahaa, jota ei ole.

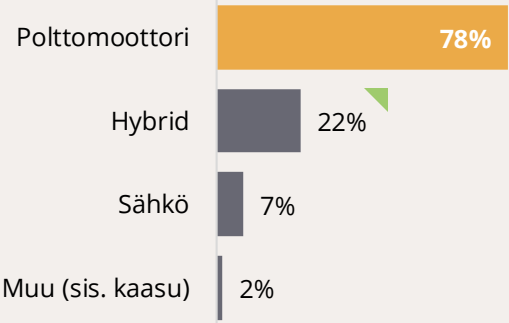
“Bussi 24 kulkee puolen tunnin välein... menen Lielahteen autolla.”

Talouden autojen määrä

Autojen käyttövoima

Ruoka ja muutokset ruokailutottumuksissa

Lentävänniemen asukkaat **ovat omaksuneet vauhdilla kestävämpiä ruokailutottumuksia** ja etenkin **lihansyönnin vähentämisessä** ja **maitotuotteiden korvaamisessa kasviperäisillä vaihtoehdoilla** on tapahtunut selkeää **positiivista muutosta**.

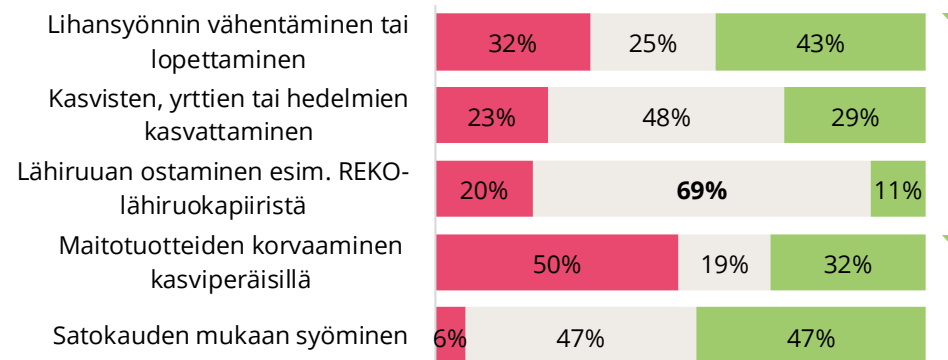
Satokausi- ja lähiruuassa on nähtävissä suurta potentiaalia, kunhan saatavuus ja jakelu saadaan helpoksi ja hintataso houkuttelevaksi.

Yleisimmät esteet kestävämpiin ruokailutottumuksiin ovat **hinta ja koettu vaivannäkö**. Lähiruoka, kasvikset ja kasvis-/luomuvaihtoehdot koetaan kalliiksi ja Kestävämpi syöminen (esim. satokausi, REKO) koetaan aikaa vieväksi. Myös **tiedon ja taidon puute sekä maku ja ravintoarvot** mainittiin yleisinä esteinä.

“Kasvikset liian kalliita. Lähiruoka on yleensä niin kallista, ettei opiskelijabudjetti siihen taivu.”

“Maitotuotteissa joitakin ei voi korvata samoin ravintoarvoin (esim. rahka). Lihankorvikkeiden pitäisi olla hyvän makuisia ja sopivan hintaisia.”

■ En ole kiinnostunut
 ■ Voisin tehdä
 ■ Yleistynyt 2023-2025

“REKO-ringin nouto-aika on hankala, kauempaa hakeminen vielä vaikeampaa.”

“Tarvitsisin selkeän ‘nyt sesongissa’ -merkinnän kauppaan/appiin.”

Kansalaisvaikuttaminen ja aktiivisuus

- 27% On aktiivisia asuinalueellaan
- 29% Vaikuttaa ja viestii kaupungin suuntaan
- 30% Ilmaisee somessa mielipiteitään
- 27% Osallistuu vapaaehtoistyöhön
- 20% Kokee voivansa vaikuttaa alueensa kehittämiseen

Lentävänniemessä asukkaiden **aktiivisuus** vapaaehtoistyöhön, paikallisten asioiden edistämiseen sekä kaupungin suuntaan vaikuttamiseen on huomattavasti verrokkialueita **korkeammalla tasolla**. Myös osallisuuden kokemukset ovat asukkaiden parissa vahvoja. Kuitenkin kokemukset **mahdollisuudesta todella vaikuttaa** alueen kehittämiseen ovat asukkaiden parissa verrattain melko **heikkoja**.

”Viestintä kaupungin suuntaan vaikeaa - tulee tunne, ettei niitä noteerata; vastuuta siirrellään”

Kestävän elämäntavan esteet

Matalampi tulotaso tekee isommista kestävyttä tukevista investoinneista mahdottomia. Taskuun jäävät eurot käytetään mieluummin arjen pieniin iloihin. **Ratikka** jakaa asukkaat voittajiin ja häviäjiin.

Keskeiset esteet

- Hinta ratkaisee** useimmat arjen valinnat ja suuret hankinnat (sähköauto/-pyörä, älyratkaisu) koetaan liian kalliiksi.
- Arki, työ, vuorotyö, perhe ja pitkät siirtymät **vievät energiaa**.
- Lähialueella **niukat palvelut** ja osa kokee yhteyksien Lielahteen **heikentyneen ratikan myötä**. Myös **liityntäyhteydet** ratikan varrelle koetaan vaikeaksi.
- Osallistumisaktiivisuus varsin hyvällä tasolla, mutta riskinä, että **koettu vaikutuksen vähyys** lannistaa tulevaa intoa osallistumiseen ja yhteiseen kehittämiseen.

80%

Kokee **pystyvänsä vaikuttamaan alueensa kehittämiseen erittäin tai melko huonosti**.

(*62 %)

69%

Sanoo **auton olevan itselleen tai perheelleen välttämätön**

Kestävän elämäntavan mahdollisuudet

Lähiluonnon arvostus ja halu elää **omannäköistä elämää** tukevat kestävä elämäntapaa.

Keskeiset mahdollisuudet

- Lähiluonnon suuri merkitys**, sen arvostus ja monimuotoisuuteen huomion kiinnittäminen voivat parhaimmillaan **innostaa isompiinkin kestävyysrappauksiin**.
- Arkijärkevyyys ja kohtuullisuus**: Ei tarvetta näyttää muille.
- Suuri **osallisuuden kokemus ja tyytyväisyys omaan elämään** mahdollistavat huomion kiinnittämisen myös yhteisten asioiden edistämiseen.
- Ratikan täyden potentiaalin hyödyntäminen** esimerkiksi sujuvia liityntäratkaisuja (kaupunkipyöräasemat ym.) kehittämällä.

(*87 %)

91%

Sanoo **lähiluonnon ja sen vaalimisen olevan itselle tärkeää**

(*66 %)

63%

Ei koe painetta olla tietynlainen

Lentävänniemi

Yhteenvedo ja suositukset

Mikä on muuttunut 2023-2025?

Kestävyysteemaan suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin ja skeptisyys ympäristönäkökulmia kohtaan on selvästi vähentynyt. **Asukkaiden tyytyväisyys omaan elämään on noussut** ja osallisuuden kokemukset ovat Lentävänniemen asukkailla selvästi verrokkialueita yleisempiä.

Muita merkittävimpiä muutoksia alueella ovat:

- Alueelle liikennöinnin aloittanut **ratikka jakaa mielipiteet**: selvästi aikaisempaa harvempi sanoo olevansa tyytyväinen alueen julkisen liikenteen yhteyksiin. Kuitenkin yli puolet asukkaista kokee ratikan lisänneen omaa joukkoliikenteen käyttöä.
- Joukkoliikenteen kehitys on voinut kannustaa autoilun kyseenalaistamiseen: **kahden auton kotitaloudet ovat edelliseen selvityskertaan nähden vähentyneet**
- Aikaisempaa **harvempi** sanoo tekevänsä **ostoksia** puhtaasti tarve edellä.
- Ruokailutottumuksissa selkeä muutos: lihansyönnin ja maitotuotteiden vähentäminen, ja niiden korvaaminen kasviperäisillä ruoilla.

Monet asiat ovat pysyneet myös ennallaan: kustannustietoisuus, tavaroiden hankkiminen käytettynä ja energiankulutuksen minimointi on monelle arkipäivää. Lentävänniemessä eletään resurssiviisasta ja itsenäistä elämää.

Mitä seuraavaksi?

Lentävänniemessä ekologisuus on aluksi näyttäytynyt niukkuuden sivutuotteena, mutta siitä on vähitellen tullut myös tietoisesti tavoiteltava arvo. Arkijärkiset, maltilliset ja lähiluontoa kunnioittavat ratkaisut istuvat alueelle luontevasti.

Seuraavaksi kannattaisi panostaa:

- **Turvallisuuden ja siisteyden näkökulmat** – Huoli turvallisuudesta on kasvanut, ja erityisesti iäkkäämmille asukkaille turvallisuuden tunne voi ratkaista esimerkiksi sen, uskaltaako ratikkaa käyttää iltaisin
- **Kannustaminen edelleen kohti kestävämpää ruokavaliota** – Satokausi- ja lähiruuassa on nähtävissä suurta potentiaalia, kunhan saatavuus ja jakelu saadaan helpoksi ja hintataso houkuttelevaksi.
- **Valjastetaan lentävänniemeläisten aktiivisuus käyttöön.** He haluavat vaikuttaa, keskeistä on osoittaa että vaikuttaminen kannattaa!
- **Luonnon monimuotoisuuden tukeminen** ja luontopalvelut kiinnostavat enemmistöä.
- **Ratikan täyden potentiaalin hyödyntäminen** esimerkiksi sujuvia liityntäratkaisuja (kaupunkipyöräasemat ym.) kehittämällä.

Niemenranta

Niemenranta

Erityispiirteet ja muutokset

Kasvava, nuorten aikuisten suosima alue

Niemenranta on uudehko asuinalue Näsijärven rannalla, Lielahden palvelujen tuntumassa. Alueen ilmettä hallitsee järvimaisema, ja rantaviivaa on hyödynnetty viihtyisinä kävely- ja pyöräilyreitteinä.

Niemenrannan kerrostalovaltainen alue on kasvanut reippaanlaisesti ja nykyisellään alueella asuu lähes neljätuhatta asukasta. Asukasmäärä on kasvanut edellisestä selvityskerrasta noin 14 %. Alueen väestörakenne on selvästi nuorekas – lähes puolet asukkaista on alle 30-vuotiaita, kun koko Tampereella vastaava osuus on runsas kolmannes.

Ratikka muuttanut alueen joukkoliikenneyhteyksiä

Niemenrantaan on varsin hyvät, lyhyen vuorovälin joukkoliikenneyhteydet ja alue on korkeinta joukkoliikenteen palvelutasoaluetta. Ratikka aloitti liikennöinnin alkuvuodesta 2025. Ratikka näyttää aktivoineen asukkaita joukkoliikenteen käyttöön ja ratikan liikennöinnin alkamisen jälkeen ovat alueen pysäkkinousut tammi-kesäkuun ajalta kasvaneet jopa 72 % vuoden 2023 vastaavaan jaksoon verrattuna. Ratikka on sujuvoittanut yhteyksiä keskustaan ja Kaupin suuntaan, mutta toisaalta julkisen liikenteen yhteyksien Lielahden koetaan heikentyneen.

Lisäksi Hiedanrantaan avautui liityntäparkki ja kaupunkipyöräverkosto laajeni keväällä 2025 Luoteis-Tampereelle.

Kuvat: Lielahden päiväkodin pihapäivä, lapsiperheiden seikkailukartta, tavarapyörien testausta Hiedanrannassa

Lähteet: Mosaic-analyysi, Asukashaastattelut 03/2023, Tamperelaisten hyvinvointiselvitys 2025, Nysse – Palvelutasot ja pysäkkinousut linjoittain 2022-2025, Tilastokeskuksen väestötilastopalvelu 2022-2024, Sujuva ja kestävä arki –hanke 2025

Niemenrannan asukkaat

Uudet asunnot, helpot liikenneyhteydet, luonnonläheisyys ja Lielahden palvelut houkuttavat nuoria aikuisia Niemenrantaan. Rantareittejä ja lähiluontoa arvostetaan.

"Palveluiden lähellä ja silti luonnon äärellä."

- Niemenrannan asukas

Muutos motivaatiotekijöissä ja asennemaailmassa

Niemenranta on nopeasti kasvava, erityisesti nuorten aikuisten asuttama alue, jossa yhteisöllisyys hakee vasta muotoaan. Asukkaiden asenne- ja motivaatiotekijöissä korostuvat muista ihmisistä inspiroituminen, paineet elää odotusten mukaisesti sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Verrattain moni tuntee yhä menestyksen nälkää, mutta sen merkitys on pienentynyt edellisestä selvityskerrasta.

Asuinaluetta kuvaavat tekijät

Niemenranta korostuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja erinomaisten pyörävylien alueena. Asukkaat ovatkin ottaneet nämä hyvin omakseen – sekä pyöräily että säännöllinen joukkoliikenteen käyttö korostuvat asukkaiden parissa jopa aikaisempaa enemmän. 71 % vastanneista sanoo myös ratikan lisännen joukkoliikenteen käyttöä. Alueen lähipalveluihin sekä nuorille suunnattuun toimintaan ollaan verrokkialueita tyytyväisempiä.

Elämäntavan kestävyys

(*59 %) **51 %**

Arvioi elämäntapansa olevan ympäristön kannalta kestävä

(*79 %) **79 %**

Pitää tärkeänä, että tavalliset kansalaiset tekevät ympäristön kannalta kestäviä valintoja

Luontosuhde

(*69 %) **64 %**

On huolissaan luonnon tilasta ja monimuotoisuuden heikkenemisestä

(*90 %) **85 %**

Sanoo, että lähiluonto ja sen vaaliminen on itselle tärkeää

Yhteisöllisyys

(*22 %) **20 %**

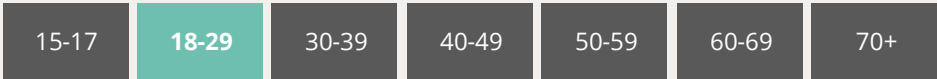
Pitää asuinaluettaan yhteisöllisenä / kylämäisenä

26 %

Kokee vahvasti kuuluvansa johonkin joukkoon tai yhteisöön

*vuoden 2023 luvut

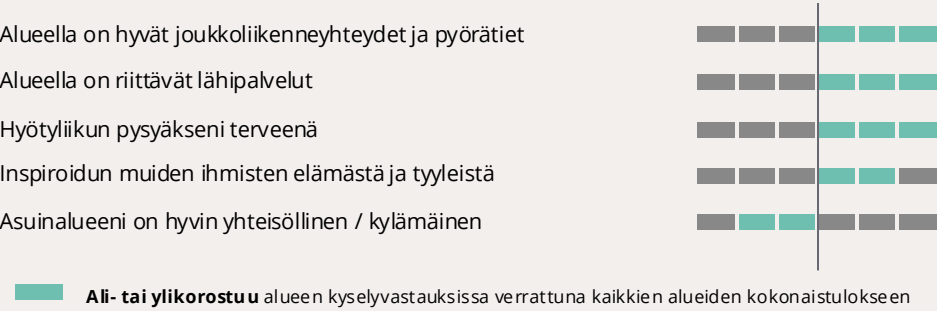
Vastaajissa korostuvat ikäryhmät 2025

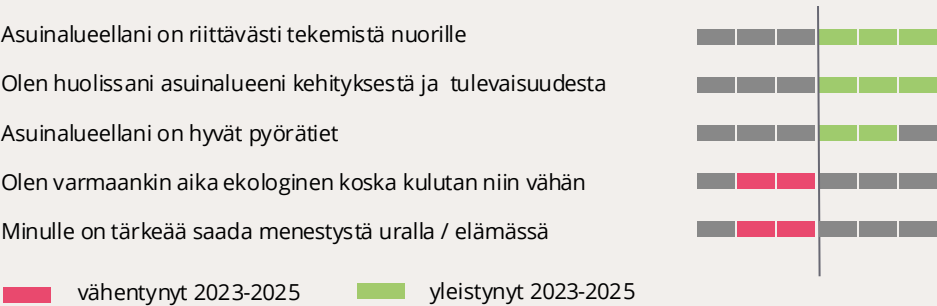
Elämänasenne 2025

Erottelevimmat asenne- ja asuinalueväittämät 2025

Asenne- ja asuinalueväittämät, joissa eniten muutosta 2023-2025

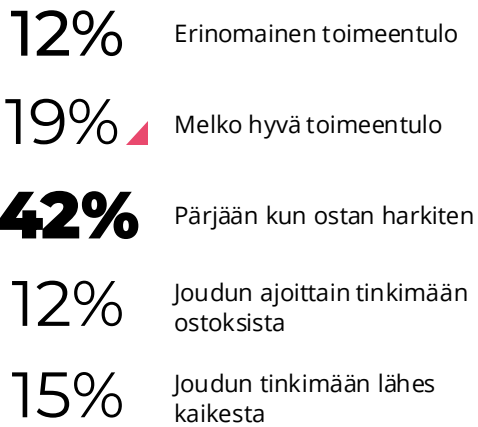
Talous ja toiveikkuus

Niemenrannan asukkaiden **kokemus omasta toimeentulosta jää kaikkien tutkittujen alueiden keskiarvon alapuolelle** ja oma taloudellinen tilanne koetaan myös edellistä selvityskertaa heikommaksi. Pienituloisimpien (alle 20 000 €/vuosi tienaavien) kotitalouksien osuus on myös kasvanut alueella.

Taloudellinen tiukkuus vähentänee myös toiveikkuutta tulevaisuuden suhteen ja vajaa neljännes asukkaista suhtautuukin pessimistisesti oman tulevaisuuteensa.

”Aika moni asia on kiinni omasta tahdosta ja halusta, mutta tätä menoa joutuu entistä enemmän tarkastelemaan rahankäyttöä. Raha ei vaan riitä.”

Toimeentulo

Toiveikkuus oman tulevaisuuden suhteen

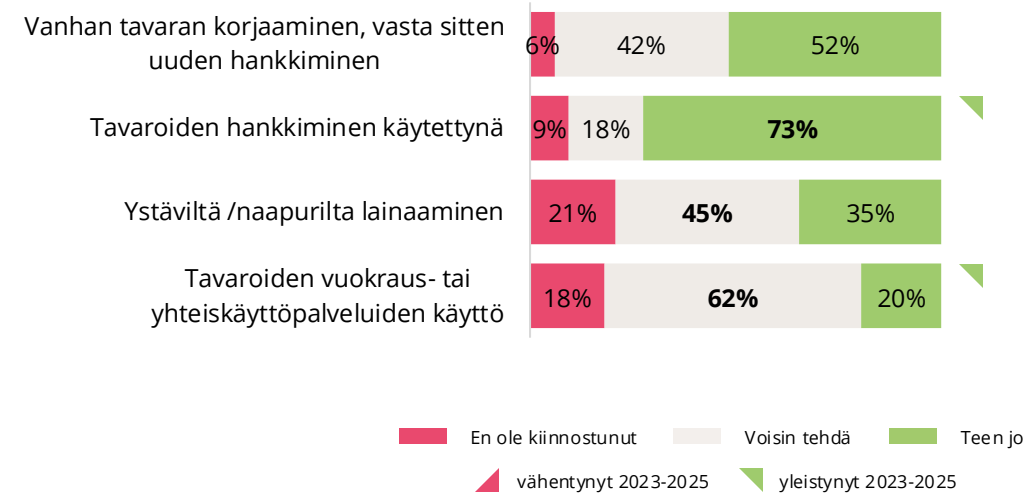

Muutokset kulutustottumuksissa ja tavaroiden hankinnassa

Tavaroiden hankkiminen käytettynä on Niemenrannan asukkaille arkipäivää ja jopa aikaisempaa yleisempää. Toisaalta ostamisen koetaan tuovan myös iloa ja elämyshakuisuus saattaa hetkittäin nostaa kuluttamisen volyymia.

Lisäksi **yhteiskäyttö- ja vuokrauspalveluiden käyttö on kasvanut** reilusti. Hyvien lainaus-, vuokraus- yhteiskäyttöpalveluiden menestymiselle voidaan nähdä edelleen paljon potentiaalia alueella.

”Yhteiskäyttötavaroita voisi myös mainostaa alueella enemmän, nyt en ainakaan tiedä, mistä lähtisin tavaroita hakemaan ja kuinka paljon vaivaa lainaamisen tähden tarvii tehdä.”

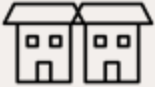

Asumismuoto

Kerrostalo

92%

Rivi/paritalo

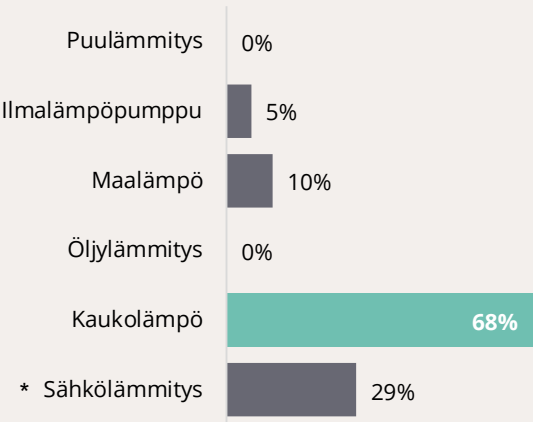
6%

Omakotitalo

2%

Lämmitysmuoto

Aurinkosähköä tai maalämpöä voisi harkita, jos ei olisi niin kallis investointi.

*) Epätodennäköisen suuri osuus valinnut sähkölämmityksen. Oletus, että kyseessä väärinkäsitys vastaamisen yhteydessä.

Asuminen, energia ja muutokset
kestävän asumisen teoissa

Niemenrannassa asutaan tyypillisesti uusissa, 2010- ja 2020 -luvuilla rakennetuissa kaukolämpöä käyttävissä kerrostaloissa.

Uusissa **energiatehokkaissa** asunnoissa asuvilla niemenrantalaisilla **kiinnostus energiankäytön minimointiin on pienempää** kuin verrokkialueilla, ja se on myös vähentynyt aikaisemmasta selvityskerrasta.

Kestävien energiamuotojen käyttö herättää vähintäänkin orastavaa kiinnostusta enemmistössä, mutta esteeksi nousevat useimmiten asumismuoto (vuokralla kerrostalossa) sekä investointien korkeat kustannukset.

Kiinnostus kodin energiankulutuksen seuraamisen älyratkaisuihin

Energiankulutuksen minimointi

Tuulivoiman, aurinkosähkön tai maalämmön käyttö tai harkinta

”Asun vuokralla (kerrostalossa), joten energiaratkaisuihin ei nyt ole mahdollisuutta vaikuttaa.”

”Jos olisi mahdollista itse kasvattaa. En ole koskaan onnistunut saamaan viljelylaatikkoa vuokralle, eikä ole parveketta missä kasvattaa.”

”Laskisin lämpötilaa asunnostani entisestään, mutta muut eivät taloyhtiössä suostu siihen.”

Kestävän asumisen muutokset alueella

- Ei suuria muutoksia – kerrostaloissa ja vuokralla asuvat kokevat vaikutusmahdollisuudet rajallisiksi.

Liikkumistottumukset ja muutokset kestävässä liikkumisessa

Niemenrannan asukkaat ovat **kestävän liikkumisen edelläkävijöitä**. Huomattava osuus (43 %) alueen kotitalouksista on autottomia, joukkoliikenteen käyttö on jopa lisääntynyt ja lähes joka toinen käyttää polkupyörää säännöllisesti liikkumiseen.

Kiinnostus **pyöräilyä** kohtaan on laajaa, mutta **esteitä** ovat hankintahinnan lisäksi **säilytystilat ja turvallisuus (varkaudet)**.

Ratikka on muuttanut alueen liikkumistottumuksia ja jopa **71 % asukkaista sanoo sen lisänneen omaa joukkoliikenteenkäyttöä**.

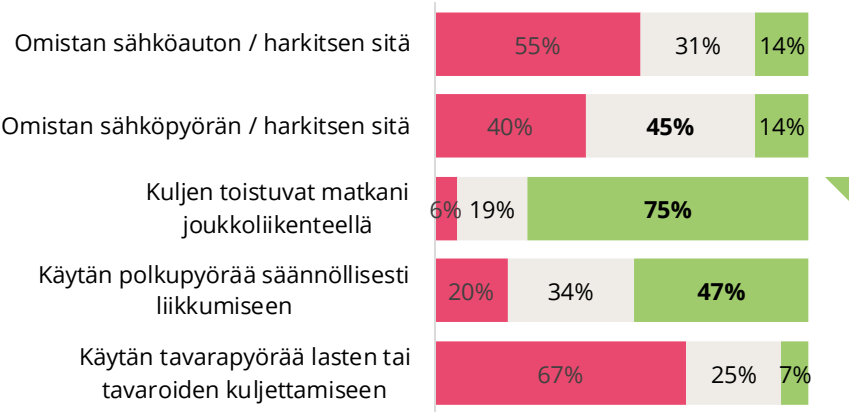
“En halua ostaa pyörää koska se varastetaan kuitenkin, vaikka liikkuisin sillä mieluusti.”

Kestävän liikkumisen muutokset alueella:

- Joukkoliikenteen käyttö on kasvanut ratikan myötä.
- Entistä suurempi osuus alueen autoista on sähköautoja.

28%

Alueen autollisista voisi harkita autosta luopumista. Vuonna 2023 vastaava osuus oli 26 %.

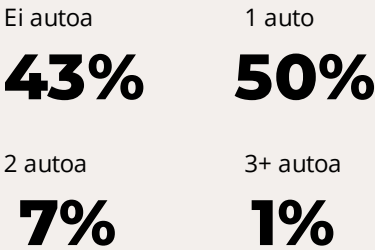
“Jos auton hankinta lykkääntyy, harkitsen sähköpyörää.”

“Tavarapyörää olisi myös kiva lainata joskus jostain, ettei tarvitse autoa käyttää tai julkisissa rajata tavaroita.”

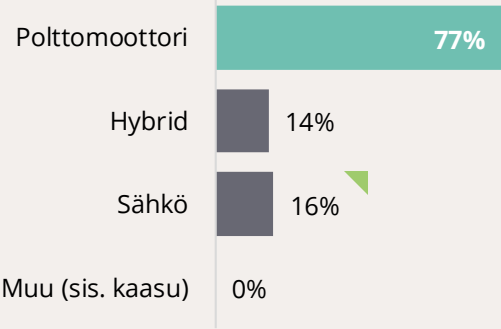
“Ratikka on aivan loistava väline, ostin vuosikortin.”

Talouden autojen määrä

Autojen käyttövoima

Ruoka ja muutokset ruokailutottumuksissa

Niemenrannan asukkaat ovat **olleet ensimmäisten joukossa omaksumassa kestävämpiä ruokailutottumuksia** ja hyvä taso on pysynyt edelleen. Etenkin **maitotuotteita korvataan korvataan kasviperäisillä** vaihtoehtoilla selvästi verrokkialueita yleisemmin.

Pienviljely kiinnostaa asukkaiden enemmistöä ja moni toivoikin alueelle parempia mahdollisuuksia (esim. taloyhtiöiden **istutuslaatikoita**) kasvien kasvattamista varten. Lisäksi kaivattaisiin **opastusta** viljelyssä alkuun pääsemiseen.

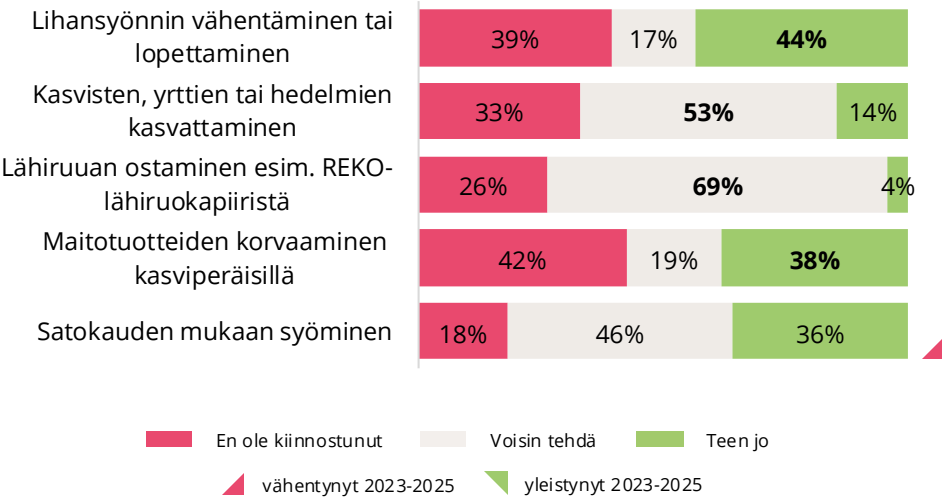
Lähiruuan ostaminen esim. REKO:n kautta kiinnostaa, mutta toiminta koetaan **vaikeasti saavutettavaksi**: jakeluajat eivät sovi, paikat ovat kaukana tai tietoa on saatavilla heikosti.

Ruokaan liittyvissä kommenteissa näkyy **vahva kiinnostus kestävämpiin vaihtoehtoihin** (lähiruoka, kasviproteiinit, viljely), mutta esteet liittyvät ennen kaikkea **korkeaan hintaan, heikkoon saatavuuteen ja kerrostaloasumisen rajoituksiin**.

”Kaipaisin edullisempia ja paremman makuisia ja kuitenkin runsaasti proteiinia sisältäviä lihan korvaavia tuotteita.”

”REKO on hankala toteuttaa, mennä illalla 2 km päähän ostamaan tuotteita... Jos REKO tulisi Niemenrannan aukiolle ja saisi ostaa pieniä määriä suht edullisesti.”

”Lihan syöntiä voisin vähentää, jos puolisoikin suostuisi kokeilemaan korvaavia kasviproteiinivaihtoehtoja.”

”Haluaisin, että alueellamme olisi tori, josta voisin ostaa lähiruokaa.”

”Jos olisi mahdollista itse kasvattaa. En ole koskaan onnistunut saamaan viljelylaatikkoa vuokralle...”

Kansalaisvaikuttaminen ja aktiivisuus

- 14% On aktiivisia asuinalueellaan
- 29% Vaikuttaa ja viestii kaupungin suuntaan
- 30% Ilmaisee somessa mielipiteitään
- 15% Osallistuu vapaaehtoistyöhön
- 32% Kokee voivansa vaikuttaa alueensa kehittämiseen

Niemenrannassa asuvien **aktiivisuus** oman alueensa kehittämiseen ja vapaaehtoistyöhön on **vähäisempää** kuin verrokkialuilla. Osallistumista rajoittavat ennen kaikkea **ajankäytön haasteet, oma jaksaminen ja kynnyks lähteä mukaan yksin**. Yhteisöllisyyden ja osallistumisen esteet eivät johdu niinkään kiinnostuksen puutteesta, vaan enemmänkin **käytännön ja arjen rajoitteista**.

”Vapaaehtoistyö pitäisi olla sellaista mikä ei ole sidottua aikaan tai tiettyyn sovittuun tekemiseen vaan voisi tehdä ex tempore.”

Kestävän elämäntavan esteet

Taloudelliset resurssit vaikuttavat vahvasti mahdollisuuksiin. Uudella asuinalueella ei vielä tunneta naapureita **eikä yhteisöllisyyttä ole muodostunut**.

Keskeiset esteet

- **Hinta on ratkaiseva tekijä:** Kestävien ratkaisujen täytyy olla edullisia tai vähintään kohtuuhintaisia. Monen talous on tiukkaa, eikä vastuullisuudesta ole mahdollisuutta maksaa extraa.
- **Yhteisöllisyyden puute:** Uudella asuinalueella ei ole vielä muodostunut vahvaa kaupunginosahenkeä. Tämä voi hankaloittaa yhteisten asioiden hoitamista ja vähentää halua huolehtia omasta lähiympäristöstä.
- **Inspiraatio ja muiden vaikutteet** saattavat hetkellisesti innostaa ostamaan ohi tarpeen (tulojen sallimissa rajoissa).

(*78 %)

77%

Haluaisi kuluttaa vastuullisemmin,
mutta useimmiten hinta ratkaisee

(*70 %)

72%

Ei koe tuntevansa paljoa ihmisiä
asuinalueeltaan

Kestävän elämäntavan mahdollisuudet

Alueen **erinomaiset kestävän liikkumisen edellytykset, hyvät lähipalvelut ja kestävyysmyönteiset asenteet** tukevat kestävämpää elämäntapaa

Keskeiset mahdollisuudet

- **Alueinfra tukee kestävä elämäntapaa:** Sujuvat joukkoliikenneyhteydet, hyvät pyörätiet ja riittävät lähipalvelut tarjoavat hyvät mahdollisuudet elää kestävästi.
- **Kestävä elämäntapa koetaan tärkeäksi arvovalinnaksi** ja siihen halutaan pyrkiä omien resurssien tuomien mahdollisuuksien mukaan.
- **Yhteiskäytön mahdollisuudet:** Hyvien lainaus-, tai yhteiskäyttöpalveluiden menestymiselle voidaan nähdä paljon potentiaalia.

(*87 %)

85%

Pitää alueen **julkisen liikenteen**
yhteyksiä erinomaisina

(*72%)

77%

Hyötyliikkuu pysyäkseen terveenä

Niemenranta

Yhteenveto ja suositukset

Mikä on muuttunut 2023-2025?

Niemenrannassa taloudellinen niukkuus ohjaa valintoja ja toimintaa selkeästi. Asukkaiden kokemus omasta toimeentulosta jää kaikkien tutkittujen alueiden keskiarvon alapuolelle ja oma taloudellinen tilanne koetaan myös edellistä selvityskertaa heikommaksi. Tämä tukee toisaalta myös monia kestäviä käytäntöjä alueella:

- **Tavaroiden hankkiminen käytettynä** on Niemenrannan asukkaille arkipäivää ja jopa aikaisempaa yleisempää.
- **Yhteiskäyttö- ja vuokrauspalveluiden käyttö on kasvanut** reilusti.

Muita merkittävimpiä muutoksia alueella ovat:

- **Ratikka** aloitti liikennöinnin alueella ja 71 % asukkaista kertoo ratikan lisänneen joukkoliikenteen käyttöä.
- **Muutenkin asukkaat ovat kestävä liikumisen edelläkävijöitä.** Huomattava osuus (43 %) alueen kotitalouksista on autottomia, joukkoliikenteen käyttö on jopa lisääntynyt, ja lähes joka toinen käyttää polkupyörää säännöllisesti liikkumiseen.

Mitä seuraavaksi?

Alueen **erinomaiset kestävä liikumisen edellytykset, hyvät lähipalvelut ja kestävyysmyönteiset asenteet** tukevat kestävämpää elämäntapaa.

Potentiaalia **on matalan kynnyksen ja pienten panostusten ratkaisuihin, jotka edistävät hyvinvointia, luontokokemusta, ihmisten kohtaamista** ja ovat käyttäjälleen **ilmaisia tai edullisia**:

- **Lähiliikuntapaikat ja luontopalvelut** kuntoiluun, retkeilyyn ja kohtaamiseen
- **Luonnon monimuotoisuuden tukeminen**
- **Yhteiskäytön edistäminen**, etenkin lainaamisen mahdollistaminen (ei kalliita vuokrapalveluita)
- **Kaupunginosakirppikset** ja "osta&myy" -kierrätysvuvotot
- Alueen **yhteisöllisyyden** rakentaminen, kohtaamisten mahdollistaminen

Seurantaselvityksen lähteet

Aluettaista väestötietoa Tampereesta

Kadence Research: Impact of Uncertainty on Consumer Buying Decisions

Learning Loop - Risk Aversion (riskin välttelyn määritelmä päätöksenteossa)

Nysse palvelutasomääritelmä

Nysse reittiopas

Oskari-tietokanta 2025

Sitra ja Solita 2021, Kestävän elämäntavan motivaatioprofiilit

Tampereen kaupunki: Tamperelaisten hyvinvointiselvitys 2025

Tampereen kaupungin turvallisuuskysely 2024

Tilastokeskus 2022 ja 2024: Asuinalueiden demografiatiedot

Wikipedia: Everett Rogers, Diffusion of Innovations (kuvan lähde)

Raportin kuvat: Mimmi Virtanen, Tommi Penttinen